

لُزْنَفُرْتْ تِبَابَتْ

رَبْ بَپْلَیْسْنْ سَرْلَارْ

6

شنجالش خهلق سههيء نهشريياتى

圖書(CTC)目錄辦公室

ئۇيغۇر ۋېباپىتى رېتسېپلىرىدىن ھەراسلار

0-333-272-3

(6)

中華人民共和国圖書出版社

ئەشىكە تەبىارلىغۇچى: ئەكىم مۇھممەت

吉爾吉斯文不識，本寫文不識；時勢身齊心，五谷
收穫。于我族，欲何也？

(3) 五谷文語讀本

(文稿正稿)

劉鑑 楊廷芳。承教謹文

(100088 藝術 畫畫及美術本體)

新印行

行賞用書中指參照

總印量 本冊 23 本套 8001 冊

版權頁一張 23 冊 1000 本 一冊 23 冊 1000

شىنجاڭ خەلق سەھىيە نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

维吾尔医处方遗产. 6 /艾克拜尔·买买提整理.
乌鲁木齐: 新疆人民卫生出版社, 2004. 5
ISBN 7-5372-3753-0

I. 维... II. 艾... III. 维吾尔族—民族医学—处方—汇编—维吾尔语(中国少数民族语言)
N.R291.5

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2004)第 035857 号

责任编辑: 阿不力克木·努尔买买提阿吉
责任校对: 热依汗·努尔

维吾尔医处方遗产 (6)
(维吾尔文)

艾克拜尔·买买提 整理

* * *

新疆人民卫生出版社出版
(乌鲁木齐市龙泉街 66 号 邮编 830001)

新疆畜牧印刷厂印刷

新疆新华书店发行

* * *

787×1092 毫米 32 开本 3 印张
2004 年 5 月第一版 2004 年 5 月第一次印刷
印数: 1 — 5000 总定价: 14.40 元

نەشريياتىن

ئۇيغۇر تېبابىتىگە ئائىت قوليازىلار خەلقىمىز ئارىسىدا ناھايىتى كۆپ بولۇپ، نەشر قىلىش ۋە تەتقىق قىلىشىمىزنى كۈتۈپ تۇرۇۋاتىدۇ. بۇ يازغۇچىسى ئېنىق بولىغان قوليازىمنى شىنجاڭ ئۇيغۇر تېبابەت-چىلىكى ئالىي تېخنىكومىدىن ئەكىم مۇھەممەت چاغاتاي ئۇيغۇرچە-سەدىن ھازىرقى زامان ئۇيغۇر تىلىغا نەشرگە تىيارلىغان. بۇ قوليازما قۇرۇلما ۋە تۈزۈلۈش جەھەتلەرde نەشريياتىمىز تەرىپىدىن ئىلگىرى نەشر قىلىنغان «ئۇيغۇر تېبابەت رېتسېپلىرىدىن مراسلار»غا ئوخشاب كەتكەنلىكى ئۈچۈن «ئۇيغۇر تېبابەت رېتسېپلىرىدىن مراس-لار (6)» نامىدا نەشر قىلدۇق.

بۇ كتابچىدە كۆپ ئۇچرايدىغان 30 دىن ئارتۇق كېسىللەكىنى يەككە دورىلار بىلەن داۋالاش ئامىباب تىلدا تونۇشتۇرۇلغان. تەھرىر-لەش جەريانىدا قايتىدىن رەتلەپ، سىستېملاشتۇرۇپ چىقتۇق. ئىلمىي-لىكى يوق دەپ قارالغان بىر قىسم رېتسېپلارنى قالدۇرۇۋەتتۇق. بۇ كتابچە كەڭ ئۇيغۇر تېبابىتى خادىملرى ۋە بىمارلارنىڭ پايدىلىنىش ماتېرىيالى بولۇپ قالغۇسى.

2004-يىل 2-ئاينىڭ

Lösungsaufgabe

Was ist die wahrscheinlichste Reaktion bei der Umsetzung von Benzylchlorid mit Wasser? Erklären Sie die Reaktion, geben Sie die Struktur des Produkts und erläutern Sie die Mechanismen der Reaktion. Welche Produkte entstehen, wenn man Benzylchlorid mit Wasser umsetzt?

Die Reaktion von Benzylchlorid mit Wasser ist eine Nukleophiles Substitution. Die Nukleophilie des Wassers wird durch die Anwesenheit eines starken Sauerstoffatoms verstärkt. Das Wasser attackiert das zentrale Chloratom des Benzylchlorids. Dies führt zu einer Abstoßung des Benzylgruppenrestes, was zu einem Benzylalkohol führt. Ein weiterer Mechanismus ist die Bildung eines Benzyl-Kations, welches dann mit dem Wasser reagiert.

Ergebnis:

مۇندىر بىچە

1	ئۇيقۇسلىقنىڭ ئىلاجى	82
3	لەقۋانىڭ ئىلاجى	66
4	زىققە كېسىلىنىڭ ئىلاجى	66
6	يۆتەلىنىڭ ئىلاجى	16
13	ئۈپكە سىلىنىڭ ئىلاجى	70
16	ئۈچەي سىلىنىڭ ئىلاجى	66
18	چىش ئاغرىقىنىڭ ئىلاجى	16
20	چىش قاماپ قېلىشنىڭ ئىلاجى	47
21	چىش مىلىكى ياللۇغىنىڭ ئىلاجى	25
23	ئېغىز پۇراشنىڭ ئىلاجى	55
25	قوۇلاق غوڭۇلداشنىڭ ئىلاجى	68
26	قوۇلاقتنى يېرىڭ ئېقىشنىڭ ئىلاجى	38
27	ناماژشام قارىغۇسنىڭ ئىلاجى	48
29	كۆز ياشائىغىراشنىڭ ئىلاجى	43
30	چاچ بالدۇر ئاقىرىپ كېتىشنىڭ ئىلاجى	27
31	چاچ چۈشۈشنىڭ ئىلاجى	27
35	داغ ۋە سەپكۈننىڭ ئىلاجى	27
38	ئاقكېسەلىنىڭ ئىلاجى	27
40	بەدەن تەمرەتكىسىنىڭ ئىلاجى	27
43	يەلتاشمىنىڭ ئىلاجى	27
46	قىچىشقا قاپنىڭ ئىلاجى	27
50	مۇپاسىلىنىڭ ئىلاجى	27

نۇقىرىنىڭ ئىلاجى 54	.....
ئاڭ خۇن كېسىلىنىڭ ئىلاجى 56	.....
ھەيز كۆپ كېلىشنىڭ ئىلاجى 58	.....
ھەيز كەلمەسلىكىنىڭ ئىلاجى 60	.....
باھ ئاجزىلىقىنىڭ ئىلاجى 63	.....
مەنىي تېز مېڭىپ كېتىش ۋە كۆپ ئېھتىلام بولۇشنىڭ ئىلاجى 67	 61
ئۇرۇقدان ياللۇغىنىڭ ئىلاجى 69	 61
سويدۈك تۇتالما سلىقىنىڭ ئىلاجى 71	 61
بۇرەك تېشىنىڭ ئىلاجى 73	 62
بۇرەك ئاجزىلىقىنىڭ ئىلاجى 75	 62
مۇقىمت بوۋا سىرىنىڭ ئىلاجى 77	 62
ئۇچەي قۇرت كېسىلىنىڭ ئىلاجى 80	 62
قەۋزىيەتنىڭ ئىلاجى 82	 65
ھېق تۇتۇشنىڭ ئىلاجى 84	 65
ئاواز پۇتۇپ قېلىشنىڭ ئىلاجى 86	 65
..... رېچەنە ئەشكەنە ئەنەنە 68	 68
..... رېچەنە ئەشكەنە ئەنەنە 70	 70
..... رېچەنە ئەشكەنە ئەنەنە 72	 72
..... رېچەنە ئەشكەنە ئەنەنە 74	 74
..... رېچەنە ئەشكەنە ئەنەنە 76	 76
..... رېچەنە ئەشكەنە ئەنەنە 78	 78

ئۇيقوسىزلىقىقا ئىلاجى

ئەگەر كىشى ئۇيقوسىزلىققا كىرىپتار بولغان بولسا، قاپاق ياكى سېمىز تۇت يوپۇرمىقىنى پىشۇرۇپ ئىستېمال قىلىپ بەرسە ئۇيقو كەلتۈرەر.

ئەگەر كىشىنىڭ ئۇيقوسى كەلمىكەن بولسا، ئۇسۇڭنىڭ بەرگە سىنى قاينىتىپ ياكى پىشۇرۇپ ئىستېمال قىلسا، ئۇيقوسىزلىققا مەنپە تەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى ئۇيقوسىزلىققا مۇپتىلا بولغان بولسا، 12 كىرام خەش خاشنىڭ شىرىسى بىلەن ئارپا ئىشىغا ناۋات قوشۇپ ئىستېمال قىلسا ئۇيقو كەلتۈرەر.

ئەگەر كىشى قاپاق يېغىدا پېشانە، چىكە ساھەسىنى ياغلاپ بەرسە ياكى قاپاق يېغىنى بۇرۇنغا تېمىتىپ بەرسە، ئۇيقوسىزلىقنى دەپىسى قىلۇر.

ئەگەر كىشى ئۇسۇڭ يېغى ياكى بىنەپشە يېغى بىلەن بېشىنى ياغلاپ بەرسە ياكى بۇرۇنغا تېمىتسا ئۇيقو كەلتۈرەر.

ئەگەر كىشى نېلۇپەر يېغىنى بۇرۇنغا بىر قانچە تامىچە تېمىتىپ

بەرسە ياكى ئېلۇپەر يېغى بىلەن باش، پېشانە قىسىمىنى ياغلاپ بەرسە،
مەنپەتى بولۇر ھەم تۈرىقۇسلىقنى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىشى كەچتە پۇتنى سوغۇق سۇ بىلەن بىر نەچچە قېتىم
يۇغاندىن كېيىن بادام يېغى ياكى كالا سۇتنىڭ قايىمىقى بىلەن
پاقالچاق ھەم پۇت قىسىمىنى ياغلاپ بەرسە تۈرىقۇ كەلتۈرەر.

ئەگەر كىشى 0.24 گرام ئەپپۈننى 6 گرام بىنەپشە يېغىغا
ئارىلاشتۇرۇپ باش ۋە پېشانە قىسىمغا چېپپ بەرسە، تۈرىقۇسلىققا
مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى خەشخاشنىڭ تۇرۇقى بىلەن پوستىنى قايىتىپ،
تۇنىڭ سۈيىدە تەرخەمەكىنىڭ يالپاقلانغان پارچىسىنى نەمدەپ باشنى
يۇيۇپ بەرسە ھەمدە ئېغىزىنى چايقاب بەرسە تۈرىقۇ كەلتۈرەر.

ئەگەر كىشى كەندىر يوپۇرمىقىنى تۈچكىنىڭ سۇتىدە ئېزىپ،
خېنىڭە تۇخشاش پۇت بارماقلىرىغا باغلاب تېڭىپ قويسا ۋە كەندىر
تۇرۇقىنى تۈچكە سۇتىدە ئېزىپ، پۇت بارماقلىرىغا سۇرۇپ بەرسە،
تۈرىقۇسلىقنى يوق قىلۇر.

تۇسۇڭ تۇرۇقىنى سۇدا قايىتىپ، ھەر كۈنى سۈيىدە باشنى
يۇيۇپ بەرسە، تۈرىقۇسلىققا مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى تۈچكىنىڭ سۇتىدە پاختا شارىكىنى ياكى بىرەر
پارچە رەختىنى نەمدەپ، تۇنى پېشانىسىكە مەلۇم ۋاقت قويۇپ قويسا
تۈرىقۇ كەلتۈرەر.

لەقۇانىلىق ئىلاچى

ئەگەر كىشى لەقۇا بولۇپ، ئېغىزى مايماق بولۇپ قالغان بولسا،
10 گرام قىچىنى يۈمىشاق ئېزىپ، مۇۋاپق مىقداردىكى زەيتۇن يېغى
بىلەن قوشۇپ ئارىلاشتۇرۇپ كېسەللىنكەن جايغا سۈركەپ بەرسە،
لەقۇا كېسىلىكە تېز مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 2 گرام ئۇد سەلبىنى يۈمىشاق ئېزىپ، 24 گرام
ھەسەلگە ئارىلاشتۇرۇپ هەر كۈنى بىر قانچە قىتىم ئاز-ئازدىن يالاپ
بەرسە، لەقۇا ئىللەتلرىنى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام جوزنى يۈمىشاق ئېزىپ، مۇۋاپق مىقدارددىكى زەيتۇن يېغى
بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ، يېرىم ئىسىستق ھالەتتە كېسىللىنكەن جاينى ياغلىسا، لەقۇاغا مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 24 گرام چىلغوزا مېغىزىنى ھەسەل ياكى ئۇرۇقسىز
ئۇزۇم بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ يېسە، شىپاالتق تەسىرى بولۇر.

ئەگەر كىشى ئاچچىقتاۋۇزنى سىركىدە قاينىتىپ ئېغىزىنى چايقاپ
بەرسە، لەقۇا كېسىلىكە پايدا قىلۇر.

ئەگەر كىشى ئاز مىقداردىكى ھىڭنى يۈمىشاق سوقۇپ مائۇلە-سەل بىلەن بىلە ئىستېمال قىلسا تەسىرى ياخشى بولۇر. سامساقنى

ھەسەل بىلەن قوشۇپ يالاپ بەرسىمۇ، لەقۋا كېسىلىگە مەنىپەئەت بولۇر.

ئەڭەر كىشى 10 گرام سىيادانى مۇۋاپق مىقداردىكى سىركىدە نەمدەپ، يۈمىشاق ئېزىپ بۇرۇنغا تېمتىسا، مەنىپەئەتى بولۇر ھەم لەقۋا-نىڭ ئىللەتلەرنى يوق قىلۇر.

ئەڭەر كىشى دارچىن، كاۋاۋىچىن، قەلمىپۇر، ئاقىرقەرەلارنىڭ قايىسى بىرىدىن مۇۋاپق مىقداردا ئېلىپ دائىم چايىناپ بەرسە، لەقۋا ۋە پالەچ كېسىلىگە مەنىپەئەت قىلۇر.

ئەڭەر كىشى 30 گرام بىندەنجىز يېغىغا 250 گرام كالا سۇتى، 25 گرام ئاق ناۋات قوشۇپ ئىچسە ئۆنۈمى بولۇر.

ئەڭەر سۆكەت يوپۇرمىقىنى سۇدا قايىنتىپ، بۇستىنى بىمار پۇراپ بەرسىمۇ، لەقۋا كېسىلىگە مەنىپەئەتى بولۇر.

ئەڭەر كىشى مۇۋاپق مىقداردىكى فادى زەھرى ھايۋانىنى بادام يېغىدا ئېرتىپ بۇرۇنغا تېمتىسا، لەقۋانىڭ ئىللەتلەرنى يوق قىلۇر.

زەققە كېسىلىنىڭ ئىلاجى

ئەڭەر كىشى نەپىسى قىستاپ قىيىنلاشقان بولسا، 10 گرام زۇپا، 10 گرام پىرسىياۋشان، 10 گرام كۈلبىنەپىشىنى سۇدا قايىنتىپ سۈزۈپ ئېلىپ، 30ml زۇپا شەربىتى ياكى ئۈستقۇددۇس شەربىتى ئارىلاشتۇر.

رۇپ ئىچىپ بەرسە، سوغۇقتىن بولغان نەزلىلىك زىققىه كېسىلىگە مەنىپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 5 گرام تاغ پىيىزى ياكى سامساقنى قورۇپ، 30 گرام ھەسەل بىلەن قوشۇپ يالاپ بەرسە، بەلغىمى زىققىگە مەنىپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى يۆتىلىپ نەپىسى قىستىغان بولسا، 15 گرام بىخ سۇس ياكى 10 گرام ئۇستقۇددۇسىنى 150ml ئەرقى گاۋىزبىانغا چىلاپ قايىاتقاندىن كېيىن سۈزۈپ ئېلىپ، 30ml بىنەپىشە شەربىتى بىلەن بىللە قوشۇپ ئىچسە، نەزلىلىك زىققىگە مەنىپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى يۆتىلىپ بەلغىم تۈكۈرۈپ، نەپىسى قىستىغان بولسا، 10 گرام بەدەيان، 10 گرام زۇپا، 10 گرام پىرسىياۋاشان ۋە 5 دانە سېرىق ئەنجۇر قاتارلىقلارنى يالغۇز ھالىتىه ياكى ھەممىسىنى بىللە قايىنتىپ، سۈزۈپ، ناۋات قوشۇپ چاي ئۇرنىدا ئىستېمال قىلسا، بەلغىمى زىققىگە مەنىپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام سېرىقچىچەك ئۇرۇقىنى يۇمىشاڭ سوقۇپ، ئېزىپ، 20 گرام ھەسەلگە قوشۇپ يېسە مەنىپەئەتى بولۇر.

ئەگەر كىشى قىزىغان بولسا، 10 دانە چىلانى 150ml ئەرقى گاۋىزبىانغا چىلاپ شىرسىنى چىقىرىپ، ئۇنى 30 گرام بىنەپىشە شەربىتى بىلەن بىللە قوشۇپ ئىچسە، ھارا رەتنى پەسەيتىپ، نەزلىلىك زىققىگە مەنىپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى نەپىسى قىستاپ بىئارام بولغان بولسا، 10 گرام بېھى ئۇرۇقىنى 150 گرام ئەرقى گاۋىزبىانغا چىلاپ، ئۇنىڭ لوئابىنى

چىقىرىپ، 30 گرام بىنەپشە شەربىتى بىلەن قوشۇپ ئىچسە، نەزلىلىك زىققە كېسىلىك مەنىپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام ئاڭ لەيلىكۈلى ياكى 10 گرام گاۋىزبىان ۋە 10 گرام نېلۇپەرنى 30 گرام ئەرقى شوخلىغا چىلاپ، قايىتىپ سۈزۈپ، ئاندىن 30 گرام بىنەپشە شەربىتى بىلەن بىلەن قوشۇپ ئىچسە، نەزلىلىك زىققە كېسىلىك مەنىپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام زىرىنى ياكى 10 گرام سۇمبۇلنى ھەسەل بىلەن قوشۇپ قايىناتما تەييارلاپ ئىچسە، بەلغىمى زىققە كېسىلىك مەنىپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام دۇم بەدىيانى يۈمىشاق سوقۇپ تالقانلاپ، مۇۋاپىق مىقداردىكى ھەسەل بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ يالاپ بەرسە، بەلغىمى زىققىگە مەنىپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام دارچىننى مۇۋاپىق مىقداردىكى ئاڭ شە- كەرگە قوشۇپ سۇفۇپ تەييارلاپ ئىستېمال قىلسا، بەلغىمى زىققىگە مەنىپەئەتلىكتۇر.

يۈتكەلىكلى ئىلاجى

ئەگەر كىشى 15 گرام زىغىر ئۇرۇقىنى قورۇپ سارغايتىپ، ئاندىن ھەسەلکە ئارىلاشتۇرۇپ يېسە، سوغۇقتىن بىولغان يۈتكەلگە

مهنپهئەت قىلۇر. ئەگەر كىشى بابۇنە يېغى، سەۋىسەن يېغى ياكى كۈنچۈت يېغىنى يالغۇز ھالەتتە ياكى موم بىلەن قىرۇتى تەييارلاپ ئىسىقراق ھالەتتە كۆكىرەك ساھەسىنى ياغلاپ بەرسە، سوغۇقتىن بولغان يۆتەلگە مەنپە-ئەت قىلۇر.

ئەگەر قاتتقىق يۆتىلىش بىلەن بىلەن قۇسۇش، دەم سىقىلىش ئەھۋاللىرى بىلەن قوشۇلۇپ كەلسە، 10 گرام بىخ سۇس، 10 گرام زۇپا، 10 گرام گاۋىزبىان، 15 گرام ئۇرۇقسىز ئۇزۇمنى ئېلىپ سۇغا چىلاپ، قايىتىپ سۈزۈپ، 30 گرام ناۋات قوشۇپ ئىچسە، ئۇنۇمى كۆرۈنەرلىك بولۇر.

ئەگەر كىشى مۇۋاپىق مىقداردىكى مورمەككى ياكى مئەسائىلىكە ھەسەل قوشۇپ ئارىلاشتۇرۇپ، نوقۇت چوڭلۇقىدا ھەب تەييارلاپ، بىر دانىدىن شۇمۇپ بەرسە، سوغۇقتىن بولغان يۆتەلگە ئۇنۇمى ياخشى بولۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام بىخ سۇس، 10 گرام زۇپا، 15 گرام پىرسىياۋشان، 10 دانە ئۇرۇقسىز ئۇزۇمنى سۇغا چىلاپ، قايىتىپ سۈزۈپ ئېلىپ، 30 گرام زۇپا شەربىتى ياكى 30 گرام ھەسەل بىلەن قوشۇپ ئىچسە، يۆتەلگە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام زىغىر ئۇرۇقىنى ئېزىپ، مۇۋاپىق مىقداردد-كى ھەسەل بىلەن قوشۇپ لوئۇق تەييارلاپ دائم يالاپ بەرسە، سوزۇلما خاراكتېرلىك يۆتەلگە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام ئىرسا ۋە 10 گرام پەتەر ئاسالىيۇنى سۇغا

چىلاب، قايىنتىپ سۈزۈپ ئالغاندىن كېين، ئۇنىڭغا مۇۋاپق مىقداردا
ھەسەل قوشۇپ ئىستېمال قىلىپ بەرسە، يۆتەلگە ياخشى مەنپەت
قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام شۇمشا ئۇرۇقىنى سوقۇپ سۇفۇپ قىلىپ،
ئىسىق سۇ بىلەن بىلەن يېسە ياخشى مەنپەتى بولۇر.
ئەگەر كىشى ئىككى دانه خورمۇغا بىر دانه ئىلىتىلغان تۇخۇم
سېرىقى قوشۇپ يېسە، ھۆللۈكتىن بولغان يۆتەلگە ياخشى مەنپەت
قىلۇر.

ئەگەر كىشى مۇۋاپق مىقداردىكى مەستىكىنى دائم چاينىپ
بەرسە، كۆكىرەكتىكى ھۆللۈكتىن تارقىتىپ، ھۆللۈكتىن بولغان يۆتەلگە
مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام تاغ پىيزىنى قورۇپ سارغايتىپ، مۇۋاپق
مىقداردىكى ھەسەل بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ يالاپ ئىستېمال قىلسا، سو-
زۇلما خاراكتېرىلىك يۆتەلگە ياخشى مەنپەت قىلۇر.
ئەگەر كىشى تۆت دانه سېرىق ئەنجۇرگە 10 دانه بادام مېغىزى،
10 دانه چىلغوزا مېغىزىنى قوشۇپ دائم يەپ بەرسە، سوزۇلما خاراك-
تېرىلىك يۆتەلگە ياخشى مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشىدە يۆتەل بىلەن بىلەن قىزىتما بولسا، بەش گرام
بېھى ئۇرۇقى، بەش گرام ئاقلانغان چۈچۈكبۈيا يېلتىزى، 5 گرام كۈل
بىنەپشە، بەش گرام كۈل كاۋىزبان، 10 گرام چىلان قاتارلىقلارنى
ئېلىپ، مۇۋاپق مىقداردىكى سۇغا چىلاب قايىنتىپ سۈزۈپ ئېلىپ،
ئۇنىڭغا 15 گرام بىنەپشە قوشۇۋېتىپ ئىستېمال قىلسا مەنپەتى

ياخشى بولۇر. ئەگەر كىشىدە يۆتىلىش بىلەن بىللە بەلغىم كۆپ چىققان بولسا، كاۋىزبان، زۇپا، پېرسىياۋشان، بىخ سۇستىن 5 گرام، ئۇرۇقسىز ئۇزۇم-لىن بەش دانە ئېلىپ، ھەممىسىنى قائىدە بويىچە سۇغا چىلاپ قايىنتىپ، سۈزۈپ ئېلىپ ئۇنى 15 گرام زۇپا شەربىتى بىلەن قوشۇپ ئىچىپ، ئۇچ كۈندىن كېيىن 15 گرام تەرەنچىبىن ياكى 15 گرام خىيارشەنبەر قوشۇپ ئىچسە ئۇنۇمى ياخشى بولۇر. ئەگەر كىشى 130 گرام ئارپا ئېشىغا 30 گرام بىنەپشە شەربىتى قوشۇپ ئىچسە، ئىسىقتىن بولغان يۆتەلگە مەنپەئەت قىلۇر. ئەگەر كىشى مۇۋاپق مىقداردىكى نېلۇپەرگۈلى، بىنەمشىكى يوپۇرمىقى ۋە بىنەپشە قاتارلىقلارنى سوقۇپ ئېزىپ، كۆكىرەك ساھىسى- كە زىمات قىلسا مەنپەئەتى ياخشى بولۇر. ئەگەر كىشى سەندەلنى ھۆل يۇمغاقسۇتنىڭ سۈيى ياكى ھۆل ئۇسۇڭنىڭ سۈيىدە سۈزۈپ كۆكىرەككە چېپىپ بەرسە، ئىسىقتىن بولغان يۆتەلگە مەنپەئەت قىلۇر. ئەگەر كىشى يۆتىلىپ، قىزىغان بولسا، بىنەپشە گۈلى، سېمىز ئوت ئۇرۇقى، ئاق لەيلى ئۇرۇقى، بىخ سۇس، كاۋىزباندىن 5 گرام، چىلان، سەرپىستاندىن بەش دانە ئېلىپ، ئۇلارنى 150 گرام سۇغا چىلاپ قايىنتىپ، سۈزۈپ ئېلىپ 20 گرام بىنەپشە شەربىتى بىلەن بىللە ئىچسە ياخشى مەنپەئەت قىلۇر. ئەگەر كىشى 10 گرام مىئەسائىلىنى مۇۋاپق مىقداردا بىر ھەپتە- كىچە ئىستېمال قىلىپ بەرسە، قۇرۇقلۇقتىن بولغان سوزۇلما خاراكتە.

تېرىلىك يىّتەلگە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى قۇرۇق يىّتەلگەن بولسا، 60 گرام قوي سۈتكە 53 گرام بادام يېغى بىلەن 25 گرام ئاڭ شېكەر قوشۇپ ئىچسە، ئۇنۇمى كۆرۈنەرلىك بولۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام ئىسپىغۇل لوئابى بىلەن 70 گرام تەرخە- مەك سۈيىگە 25 گرام تەرنىجىبىن قوشۇپ ئىچسىمۇ ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى مۇۋاپىق مىقداردىكى قاپاق سۈيى بىلەن تەرخەمەك سۈيىنى قوشۇپ، ئۇنىڭغا مۇۋاپىق مىقداردا ئاڭ شېكەر ياكى ماڭۇلە- سەل قوشۇپ ئىچسە، قۇرۇقلۇقتىن بولغان يىّتەلگە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام ئىسپىغۇل لوئابى بىلەن 5 گرام بېھى ئۇرۇقىنىڭ لوتاپىغا مۇۋاپىق مىقداردىكى ئاڭ ناۋات ئارىلاشتۇرۇپ ئىستېمال قىلسا، قۇرۇقلۇقتىن بولغان يىّتەلگە ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام ئاڭ خەشخاش ئۇرۇقى، 5 گرام بەزدۇلېندى- جى، 10 گرام ئوسۇڭ ئۇرۇقىنى سوقۇپ، تالقانلاپ، 30 گرام بىنەپشە شەربىتى بىلەن قوشۇپ ئىچسە، ئىسسىقتىن بولغان نەزلىلىك يىّتەلگە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام قاپاق ئۇرۇقىنىڭ شىرسىنى 150ml ئەرقى گاۋىزبىاندا چىقىرىپ، 30ml بىنەپشە شەربىتى بىلەن قوشۇپ ئىچسە، ئىسسىقتىن بولغان نەزلىلىك يىّتەلگە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 5 گرام بېھى ئۇرۇقىنىڭ لوئابىنى 120 گرام ئەرقى گاۋىزبىاندا چىقىرىپ، 20 گرام بىنەپشە شەربىتى بىلەن بىللە قوشۇپ

ئىچسە، ئىسىستىتن بولغان نەزلىلىك يۆتەلگە مەنپەمۇت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام ئاڭ لەيلى ئۇرۇقىنىڭ لوئابىنى چىقىرىپ،

ئۇنىڭغا 25 گرام ئاڭ ناۋات ياكى قىزىل شېكەر قوشۇپ ئىچىپ بەرسە،

ئىسىستىتن بولغان نەزلىلىك يۆتەلگە مەنپەمۇت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 دانە سەرپىستان، 10 گرام نېلۈپەر كۈلى، 10 گرام ئاڭ لەيلى ئۇرۇقى، 10 گرام كۈل گاۋىزبىان قاتارلىقلارنى سۇغا چىلاپ قايىنىشپ، سۈزۈپ، 30 گرام بىنەپشە شەربىتى بىلەن بىللە قوشۇپ ئىستېمال قىلسا، ئىسىستىتن بولغان نەزلىلىك يۆتەلگە مەنپە-ئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى هەر ۋاقت مۇۋاپق مىقداردىكى سەمعى ئەرەبى ياكى كەترانى ئېغىزىغا سېلىپ شۇمۇپ بەرسە، مېڭىدىكى نەزلە سۇيۇقلۇقىنى قويۇقلالاشتۇرۇپ، تۈكۈرۈك بىلەن سىرتقا چىقىشنى ئا-سانلاشتۇرۇش ئارقىلىق ئىسىستىتن بولغان نەزلىلىك يۆتەلگە مەنپە-ئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى بۆرەك يېغىنى ياسىمەن يېغىدا ئېرىتىپ كۆكەك ساھەسىنى ياغلاپ بەرسە، سوغۇقتىن بولغان نەزلىلىك يۆتەلگە مەنپە-ئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام قۇرۇق زۇپا، بەش دانە سېرىق ئەنجۇر، 10 گرام قىرقىلغان پىلە، 15 گرام بۇغداي كېپىكى، 15 گرام كۈلبىنەپ-شە، 10 گرام ئۇستقۇددۇس قاتارلىقلارنى قوشۇپ سۇغا چىلاپ قايىنە-تىپ، سۈزۈپ، ئۇنىڭغا 30 گرام ھەسەل قوشۇپ ئىچسە، نەزلىلىك

يۇتەلگە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام ئىرسا، 5 گرام تاغ كەرەپشىنى سۈغا
چىلاپ قايىنتىپ، سۈزۈپ ئېلىپ، 24 گرام ھەسەل بىلەن قوشۇپ
ئىچىپ بەرسە، سوغۇقتىن بولغان نەزلىلىك يۇتەلگە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام زىغىر ئۇرۇقىنى ئېزىپ، 20 گرام ھەسەل
بىلەن بىللە لوئۇق تەبىيارلاپ يېسە، سۈزۈلما يۇتەلگە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى مۇۋاپق مىقداردىكى جەۋىزى ماسلىنى سوقۇپ،
تاسقاپ، تالقاننى سۇدا نىمەدەپ خېمىر قىلىپ، پىلىپل چوڭلۇقىدا ھەب
ياساپ دائىم ئېغىزغا سېلىپ تۇرسا، ھەممە خىلدىكى يۇتەللەرگە
مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى مۇۋاپق مىقداردىكى مورمەككى، سەمعى ئەرەبى،
كەترانى يۇمىشاق سوقۇپ، ھەسەل بىلەن قوشۇپ لوئۇق تەبىيارلاپ
يەپ بەرسە، نەزلىلىك يۇتەلگە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى قەلمىپۇر، پىلىپل، قورۇلغان تەنكىر، تەمرى ھىندى
مېغىزى، قاقىلە، كەت ھىندى قاتارلىقلاردىن 5 گرام ئېلىپ، بىر گرام
ئەپيۇن بىلەن بىللە سوقۇپ، تاسقاپ، قارىمۇچ چوڭلۇقىدا ھەب
تەبىيارلاپ، ھەر كۈنى كەچتە بىر دانە ھەبنى ئېغىزغا سېلىپ قويسا،
نەزلىلىك يۇتەلگە ئۇنۇمى ياخشى بولۇر.

ئەگەر كىشى يۇتىلىپ قالسا، ئەنجۇرنى كالا سۇتى بىلەن قوي
سۇتىدە پىشۇرۇپ يېسە، مەنپەئەت قىلۇر ياكى سەۋىسىن يىلتىزىنىڭ
پۇستىنى سوپۇۋېتىپ، ئۇنىڭغا تەڭ مىقداردا نېلۇپەر، كۈلبىنەپشە ۋە

چىلان قوشۇپ، قەنت ياكى ناۋات بىلەن قايىتىپ تىسىق پېتى
تىچسە مەنپەتتى بولۇر.

ئەگەر كىشى يۆتىلىپ قالسا، بادام مېغىزى ۋە ئاق كۆكنارنى
سوقۇپ مۇۋاپىق مىقداردا ناۋات قوشۇپ يېسە ياكى ئامۇت ئۇرۇقىنى
قايىتىپ هەر كۈنى ئەتكەندە ناشتىدا تىچسە مەنپەتتى قىلغاي.
ئەگەر كىشى يۆتىلىپ قالسا، قويىنىڭ قۇيرۇق يېغىنى كالىنىڭ
سوٽى بىلەن پىشۇرۇپ يېسە مەنپەتتى قىلغاي، ئەگەر قۇرۇق يۆتەلسە،
ئارپا سۈيىگە شېكەر قوشۇپ تىچسە مەنپەتتى قىلۇر.

ئەگەر كىشى تىسىقتىن يۆتەل بولۇپ قالسا، يېڭى كەسکەن
ئامۇتنىڭ يوپۇرمىقىنى قايىتىپ تىچكەي.

قۇپكە سىلىنىڭ ئىلاجى

ئەگەر كىشى غىزاسىغا دائىم سوٽ ۋە ئارپا ئېشى تىستېمال قىلىپ
بەرسە، سىل كېسىلىگە مەنپەتتى كۆپ بولۇر. بولۇپمۇ ساغلام ئاياللا-
رىنىڭ سوٽى، ساغلام ئېشەكتىنىڭ سوٽى ياكى ساغلام ئۆچكىنىڭ سوٽى
ياخشى مەنپەتتى قىلۇر.

ئەگەر خەپرۈك بىلەن بىللە قان ۋە سېسىق پۇراقلق قويۇق

يېرىڭىز چىققان بولسا، ئۆچكە سۇتى ياكى ئىشەك سۇتىنى دائم ئىستېمال قىلىپ بەرسە، ئۆپكە سىلىگە ناھايىتى ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 5 گرام دىكى ماھىنى 150 گرام كالا سۇتىدە ئېرىتىپ، ئاندىن ئاق شېكەر قوشۇپ تاتلىق قىلىپ، دائم ئاز-ئازدىن ئىستېمال قىلىشنى دا، ملاشتۇرۇپ بەرسە، ئۆپكە سىلىگە ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام پالەك ئۇرۇقى شىرسى بىلەن 10 گرام ئوغرتىكەننى مۇۋاپق مىقداردىكى ئۆچكە سۇتى بىلەن بىللە ئىستېمال قىلسا، سىل كېسلىگە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى مۇۋاپق مىقداردىكى ئازگال مونچىقى يوپۇرمىقدەدىن ئۆچ دانىنى ئىسىق سۇغا چىلاپ سۈزۈپ ئىلىپ، ئۇنىڭغا مۇۋاپق مىقداردىكى جىنەستە شەربىتى ياكى ناۋات قوشۇپ تاتلىق قىلىپ بەرسىمۇ ئۇنۇمى بولۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام گىل مەختۇمنى يالغۇز ھالەتتە ياكى باشقۇ مۇناسىپ دورىلار بىلەن بىللە قوشۇپ ئىستېمال قىلسا، ئۆپكىدىكى زەخمىنى قۇرۇتۇپ، قان تۈكۈرۈشنى توختىتىدۇ.

ئەگەر سىل كېسلىگە گىرىپتار بولغان كىشى 10 گرام قىسقۇچ-پاقينى پىشۇرۇپ ئىشەك سۇتى بىلەن بىللە ئىستېمال قىلسا ياكى يالغۇز پىشۇرۇپ شورپىسىنى دائم ئىچىپ بەرسە ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر سىل كېسىلىكە گىرىپتار بولغان كىشى سىل كېسىلىكە دەسىلىپىدە 10 گرام كۈل يېغىنى ئارپا يارمىسى بىلەن قوشۇپ تىستېمال قىلسا، ئۆپكە سىل كېسىلىكە ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى تۇشكەق يېلىمىنى يالغۇز چايىناپ بەرسە ياكى هەسەل بىلەن قوشۇپ تىستېمال قىلسا، ئۆپكىدىكى يارىنى پۇتتۇرۇپ، سىل كېسىلىكە ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى سىل كېسىلىكە گىرىپتار بولسا، يۈرىكى سالسا، كەپتەر باچكىسى، قۇشقاچ كۆشى، قوي يۈرىكى، زەپەر، قىزىل-كۈل يىلتىزى قاتارلىقلارنى سوقۇپ يېسە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى قارا توخۇنىڭ تاشلىقى، بىخ سۇس قىيامى، تەرخە-مەك ئۇرۇقى، بادام مېغىزى، ئانار ئۇرۇقى قاتارلىقلارنى ئېلىپ، سو-قۇپ، تالقانلاپ، بېھى ئۇرۇقىنىڭ لوئابى ۋە ئىسپىغۇل ئۇرۇقىنىڭ لوئابى بىلەن كۆملاچ قىلىپ قۇرۇتۇپ، تىل ئاستىغا سېلىپ شۇمۇپ بەرسە، سىل كېسىلىكە مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى سىل كېسىلى بولۇپ نەپسى سىقلغان بولسا، تاغ ئەڭلىكتۇتنى ياغدا پىشۇرۇپ يەپ بەركەي. مىزاجى تۆۋەن بولۇپ ئۇسسوزلىق بولسا، قاپاقنى شوخلا بىلەن يۇمشاپ پىشۇرۇپ يېگەي.

ئەگەر كىشىنىڭ كۆكىرىكى خىربىلداب نەپسى سىقلسا، قارا قويىنىڭ قۇيرۇق مېيىنى ئاق پىياز، ئاق چامغۇر بىلەن قايىنتىپ پىشۇرۇپ يەپ بەرسە، سۈيىنى ئۆچ كۈنگىچە ناشتىدا ئىچىپ بەرسە، سىل كېسىلىكە كۆپ مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى بېلىق مېيىنى ئىسىق سۇدا ئېرىتىپ شېكەر بىلەن قوشۇپ يېسە، گۈلقەنتىنى نان بىلەن قوشۇپ يېسە، سىل كېسىلىگە شىپا بولۇر.

ئۇچەي سىلىنىلىق ئىلاجى

ئەگەر كىشى 5 گرام ئاقلاقىيانى يۇمىشاق سوقۇپ ئىستېمال قىلسا، قانلىق ئىچى سۈرۈشكە مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى ئىچى سۈرۈپ كەتكەن بولسا، مۇۋاپق مىقداردىكى توشقان پەنەمايسىنى ئەنجىبار شەربىتى ۋە باشقا دورىلار بىلەن قوشۇپ ئىچىپ بەرسە، سوزۇلما ئىچى سۈرۈش ۋە ئۇچەي سىل كېسىلىگە مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام گىل ئەرمىنى ياكى گىل مەختۇمنى يۇمىشاق سوقۇپ سۇفۇپ قىلىپ ئىستېمال قىلسا ياكى قائىدە بويىچە ئۇلاردا ھۆقىنە قىلىپ بەرسە ياخشى مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 5 گرام تاباشىرنى سوقۇپ سۇفۇپ قىلىپ يېپ بەرسىمۇ، سەپرادىن بولغان ئىسەمال ۋە ئۇچەي يارىسىغا مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر چوڭ تەرهەت كۆيۈشۈپ كەلگەن بولسا، مۇۋاپىق مىقداردد.
كى ئۆچكە ئوغۇز سۈتنى ئېرىتىپ، ئارپا ئىشى بىلەن قوشۇپ ھۆقىنە
قىلسا ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى پاقىيۇپۇرمىقى كۆكىنىڭ سۈيىنى ھۆقىنە قىلسا
ياكى سۈماق يوپۇرمىقىنى قايىنتىپ، سۈيىدە ھۆقىنە قىلسا ھم ئابزەن
قىلىپ ئولتۇرۇپ بەرسە، ئۆچھىمېنىڭ زەخىملىنىشىكە ياخشى مەنپەئەت
قىلۇر.

ئەگەر كىشى مۇۋاپىق مىقداردىكى چۈچۈمىلە ئانار پۇستىغا تەڭ
مىقداردا موزا تالقىنى قوشۇپ، ئۆتكۈر سىركىكە چىلاپ ئازراق پىشۇر-
غاندىن كېيىن پىلىپىل چوڭلۇقىدا ھەب ياساپ، ھەر كۈنى 10~7
دانىغىچە يېسە، ئۆچھى يارسى، ئىچى سورۇش، ئۆچھى ئېچىشىش
قاتارلىقلارغا ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كۆپ ئىچى سورۇلگەن بولسا، سۈماق بىلەن سەمغى
ئەرەبىنى قوشۇپ تالقانلاپ، ئۇدا ئۆچ كۈنكىچە ئىستېمال قىلىپ
بەرسە، ئىسەالنى توختىتىشتا تمىرى ياخشى بولۇر.

ئەگەر كىشى پىشىغان ئۈجمىنى قۇرۇتۇپ ئىستېمال قىلسا،
ئۆچھىدىكى يارا ۋە ئىچى سورۇشكە پايدىلىق بولۇر.

ئەگەر كىشى چىلانى ئەرەب يېلىمى بىلەن بىللە ئېزىپ سۇفۇپ
تەيارلاپ ئىستېمال قىلسا، ئۆچھى سىلىغا ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.
شۇنداقلا ئۇششاق ئۇزۇمنى ئىستېمال قىلىپ بەرسىمۇ، ئۆچھىدىكى
زەخىملىنىشىكە ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

خىش ئاڭرىقىنىڭ ئىلاچى

ئەگەر كىشى مارجان شو خلا سۈيى، يۈمغا قىسۇت كۆكى سۈيى
ۋە سېمىز ئوت سۈيى بىلەن ئېغىزىنى غار-غار قىلسا، ئىسىقتنىن
بولغان چىش ئاڭرىقىغا مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى قارا ئۈجمە يۈپۈرمىقىنى سوقۇپ، سىركەكە
ئارىلاشتۇرۇپ ئېغىزىغا ئېلىپ ئۇزۇنراق تۇتۇپ تۇرسا، ئىسىقتنىن
بولغان چىش ئاڭرىقىغا مەنپەت قىلۇر.
ئەگەر كىشى ئاق لەيلىنى سىركىدە قايىتىپ ئېغىزىنى غار-غار
قىلسا، ئىسىقتنىن بولغان چىش ئاڭرىقىغا مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى كۈل يېغىدا مەستىكىنى قايىتىپ غار-غار قىلسا
ئىسىقتنىن بولغان چىش ئاڭرىقىغا مەنپەت قىلۇر. قىزىلگۈلنى قايىنـ
ـىپ غار-غار قىلسىمۇ مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشىنىڭ چىشى قاتتىق ئاڭرىپ كەتسە، ئاقدىر قەزە بىلەن
ئازراق كاپۇرنى ئارىلاشتۇرۇپ چىشقا قويىسا ياكى 10 گرام كۈل يېغى
بىلەن 0.5 گرام ئېپىئۇنى قايىتىپ بىر پارچە رەختنى ھۆل قىلىپ
چىشقا قويىسا، ئىسىقتنىن بولغان چىش ئاڭرىقىنىڭ ئاڭرىقىنى پىسىتىكەي.
ئەگەر كىشى ئانار يېلتىزى پۇستىنى قايىتىپ سۈيىدە غار-غار

قىلىسمۇ، ئىسىستىتن بولغان چىش ئاغرىقىغا مەنپەئەت قىلۇر. ئەگەر كىشى سركە بىلەن تۈزنى ئارلاشتۇرۇپ ئېغىزىغا ئېلىپ تۈرسىمۇ، چىش ئاغرىقىغا مەنپەئەتى بولۇر. ئەگەر كىشى خەشخاش يىلتىزىنى سوقۇپ گۈل يېغىدا قاينىتىپ سۈزۈپ ئېلىپ سركە بىلەن بىللە زىمات قىلسا، چىش ئاغرىقىنى پەسەيتىكەي.

ئەگەر كىشى ئەپىيون، ھەببۈلئاس يوپۇرمىقى ياكى بەزرولبەنجى قاتارلىقلارنىڭ بىرەرسىنى بىنەپشە يېغى ياكى سركىدە قاينىتىپ ئېغىزىنى بىر قانچە قېتىم غار-غار قىلىپ بەرسە چىش ئاغرىقىغا پايىدىلىقتۇر. ئەگەر كىشى پاقىيوبۇرمىقىنىڭ يىلتىزىنى چاينىسا ياكى سركەدە قاينىتىپ ئېغىزىنى غار-غار قىلسا، سوغۇقتىن بولغان چىش ئاغردقىغا مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى دارچىننى چاينىپ بەرسە ياكى سوقۇپ چىش تۈۋىگە قويسا، سوغۇقتىن بولغان چىش ئاغرىقىغا مەنپەئەت قىلۇر. ئەگەر كىشى 5 گرام ئاقىر قەرهانى سركىدە قاينىتىپ ئېغىزىنى غار-غار قىلىسمۇ، چىش ئاغرىقىغا مەنپەئەت قىلۇر ياكى شەھەنزەلنى سركە بىلەن زەيتۈن يېغىدا قاينىتىپ غار-غار قىلىسمۇ چىش ئاغرقدىنى پەسەيتىكەي.

ئەگەر كىشى بۇغداي كېپىكى بىلەن ئاش تۈزىدىن مۇۋاپق مىقداردا ئېلىپ خالتنىغا قاچىلاپ سىرتىدىن ئىسىستق ئۆتكۈزۈپ بەرسە، سوغۇق يەلدىن بولغان چىش ئاغرىقىغا مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى ئاقىر قەرە، قۇرۇق پىننە، سۆتىردىن 6 گرام
ئېلىپ، ھەممىسىنى مۇۋاپىق مىقداردىكى سىركىدە قايىنتىپ ئىلمان
ھالەتتە ئېغىزنى غار-غار قىلىپ بەرسە، سوغۇقتىن بولغان چىش
ئاغرىقىغا مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى قىچا بىلەن ھىڭنى سىركىدە قايىنتىپ غار-غار
قىلىپ بەرسىمۇ چىش ئاغرىقىنى پەسىيتكەي.

ئەگەر كىشىنىڭ چىشى ئاغرىسا، زەنجىۋىلىنى يالپاقلاب، ئاغرىغان
چىشقا باسقاي ياكى نەمدەك ھىندى بىلەن زەنجىۋىل سوقۇپ چىشقا
باسقاي ھەم سامساقنى كۆيدۈرۈپ كۈلىنى چىشقا باسقاي.

ئەگەر كىمكى چىشى ئاغرىسا، ئانار پوستى بىلەن جىگدە قوۋىز-
قىنى قايىنتىپ ئىسىق پېتى ئېغىزىغا ئېلىپ غار-غار قىلسا شىپا تاپۇر.
قەلەمپۇر، ئاقىرقەرەنلى باراۋەر مىقداردا ئېلىپ، يەرلىك ئورۇنغا سەپسە
مەنپەتى بولۇر.

ئەگەر كىشى كۈلاپ بىلەن ئېغىزنى دائىم غار-غار قىلىپ بەرسە،
چىش قاماپ قىلىشقا تېز مەنپەت قىلۇر.
ئەگەر كىشى سەمغى ئەرەبى ياكى سۇزاپنى سوقۇپ، چىشقا

سۈرکەپ بەرسە، چىشىڭ قاماپ قىلىشى تېز يوق بولۇر.
 ئەگەر كىشى يېڭى سوتىنى يالغۇز ھالەتتە ياكى ئۇنىڭغا خورمۇنى
 چىلاپ، سۈيىدە غار-غار قىلسا، چىش قاماپ قىلىشقا مەنپىمەت قىلۇر.
 ئەگەر كىشى پىستە مېغىزى، يائاق مېغىزى، نارجل مېغىزى
 ۋە بادام مېغىزلىرىنى ئايىرم-ئايىرم چايىناپ بەرسە ياكى سوقۇپ چىشقا
 سۈرکەپ بەرسە، چىش قاماپ قىلىشى يوق قىلۇر.

حىشىن مىلىكى ياللۇغىنىلىق قىلاجىلىق

ئەگەر كىشى ئانار گۈلى، موزا، كەز مازەج، ئانار پوستى قاتارلىق-
 لاردىن مۇۋاپىق مىقداردا ئېلىپ، ھەممىسىنى سركىدە قايىنتىپ
 ئېغىزىنى غار-غار قىلسا، ياللۇغ قايتۇرۇپ، قاناشنى توختىtar ھەم
 ئىسىقتىن بولغان چىش مىلىكى ياللۇغىغا مەنپىمەت قىلۇر.
 ئەگەر كىشى سۇماقنى گۈلاتا ئېرىتىپ، سۈيىدە ئېغىزىنى غار-
 غار قىلسا، چىش مىلىكى ياللۇغىغا مەنپەت قىلۇر.
 ئەگەر كىشى قۇرۇق يۈمغاقسۇت، سۇماق، پوپەل، قىزىل سەز-
 دەل، ئانار گۈلى قاتارلىقلارنى تەڭ مىقداردا ئېلىپ، سۇ ياكى سركە-
 دە قايىنتىپ غار-غار قىلسا، ئىسىقتىن بولغان چىش مىلىكى ياللۇغىغا
 مەنپەتى بولۇر.

ئەگەر كىشى سېمىز ئوت كۆكىنىڭ سۈيى، پاقىيۇپۇرمىقى سۇ-
يى، مارجان شوخلا كۆكىنىڭ سۈيى قاتارلىقلار بىلەن غار-غار قىلسىمۇ
چىش مىلىكى ياللۇغىغا مەنپەئەت بولۇر.

ئەگەر كىشى زەمچە بىلەن زەرچۈھىنى تەڭ مىقداردا ئېلىپ،
سوقۇپ ئېزىپ، چىش پاستىسى ياساپ ئىشلەتسە، چىش مىلىكى
ياللۇغىغا مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى مېغىزى فىلوس، خىيار شەنبەرنى سرکە ياكى
كۇلابتا ئېرىتىپ ئىلمان حالدا غار-غار قىلسا، چىش مىلىكى ياللۇغىغا
مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى سرکە ياكى زەمچىنى قوشۇپ ئېزىپ، چىش
مىلىكىگە چاپسا، چىش مىلىكى ياللۇغىغا مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 100 گرام مارجان شوخلا كۆكىنىڭ سۈيىگە
30 گرام گۈل يېغى قوشۇپ ئارىلاشتۇرۇپ ئىلمان ھالەتتە ئېغىزىنى
غار-غار قىلسا، چىش مىلىكى ياللۇغىغا ناھايىتى ياخشى مەنپەئەت
قىلۇر.

ئەگەر كىشى 5 گرام ئۇسۇڭ ئۇرۇقىنىڭ شىرسىنى 120 گرام
ئەرقى شاھتەررىدە چىقىرىپ، 20 گرام نېلۈپەر شەربىتى قوشۇپ ئىچىپ
بەرسە، چىش مىلىكى ياللۇغىغا تېز مەنپەئەتى بولۇر.

ئەگەر كىشى 10 دانە چىلاننىڭ شىرسىنى 100 گرام ئەرقى
شاھتەررىدە چىقىرىپ 20 گرام نېلۈپەر شەربىتى بىلەن قوشۇپ ئىچىپ
بەرسە ھەم ئېغىزىنى غار-غار قىلسا، چىش مىلىكى ياللۇغىغا

مهنپەتى بولۇر.

ئەگەر كىشى 5گرام بېھى ئۇرۇقىنىڭ لوئابىنى 80گرام ئەرقى شاھتەررىدە چىقىرىپ، 30گرام نېلۇپەر شەربىتى بىلەن قوشۇپ غار-غار قىلسا ھەم ئىچسە، چىش مىلىكى ياللۇغىغا ياخشى مەنپەت قىلۇر.

ئېغىز پۇراشنىڭ ئىلاجى

ئەگەر كىشى خولىنجان، سۆتەر، سۇزاب قاتارلىقلارنىڭ بىرەر-سىنى ئېغىزىغا سېلىپ تۇرسا ھەم چايىناپ بەرسە، هاراق، پىياز، سامساق قاتارلىقلارنىڭ پۇرۇقىنى ئېغىزدىن يوق قىلۇر.

ئەگەر كىشى 5گرام موزا بىلەن 5گرام ئانار گۈلىنى سرکىگە چىلاپ، قايىنتىپ سۈيىدە ئېغىزىنى غار-غار قىلغاندىن كېيىن، 5گرام تاباشر، 10گرام قىزىلگۈل، 4گرام ئاقاقييانى يۇمشاق ئېزىپ ئېغىز ئىچىگە سەپسە، ئېغىز پۇراشنى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىشى زورەمباتنى ئېغىزىغا سېلىپ ئۇزۇنراق تۇرغۇزسا، ئېغىزدىكى بەتىبۇي پۇراقنى يوق قىلۇر ھەم پىياز، سامساق قاتارلىقلارنىڭ سېسىق پۇرۇقىنى يوق قىلۇر. راسەن بىلەن بىنەپشە يىلتىزىنى ئېغىزىغا سېلىپ تۇرسىمۇ يۇقىرىقىدەك تەسىرنى بېرۇر.

ئەگەر كىشى سەندى كوفىنى دائم چايىناپ بەرسە، چىش

مەلەكلىرىنىڭ ئۇفۇنەتلىنىشىنى يوق قىلىپ، ئېغىزىنى خۇش پۇراق قىلۇر.

ئەگەر كىشى مۇۋاپق مىقداردىكى پەرنىجىمىشكى، مەستىكى، قاقلە، قەلمەپۇر، تۇرۇنجى پوستى قاتارلىقلارنى يالغۇز ھالەتتە ياكى قوشۇپ يۈمىشاق تالقانلاپ يەپ بەرسە، ئېغىزدىكى سېسىق پۇرافقىلارنى يوقتىپ، ئېغىزىنى خۇشبوئى قىلۇر.

ئەگەر كىشى كاسىنە كۆكىنى ئازراق تۇز بىلەن قوشۇپ چايىناپ بەرسىمۇ، ئېغىزدىكى پۇرافقىلارنى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىشى تۇرۇنجى پوستىنى سايىدا قۇرۇتۇپ، ئېزىپ، مۇۋا-پق مىقداردىكى سۇ بىلەن ئېغىزى غار-غار قىلسا ھەم ئىچىپ بەرسە، ئېغىز پۇراشقا مەنپەئەتى بولۇر.

ئەگەر كىشى 5 گرام مەستىكى، 2 گرام قەلمەپۇر، 10 گرام سۇمبۇل قاتارلىقلارنىڭ بىرەرنى چايىناپ بەرسىمۇ، ئېغىز پۇراشقا مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى يაۋا پىياز ۋە تۇرۇقسىز ئۇزۇمنى دائىم چايىناپ بەرسە، ئېغىزدىكى سېسىق پۇرافقىلارنى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىشى يۈلغۈن ھېۋىسىنى مۇۋاپق مىقداردا قاينىتىپ كۈنده ئېغىزى غار-غار قىلىپ چايقاپ بەرسە، ئېغىزنىڭ بەتبۇيىلۇقىنى يوق قىلغاي.

ئەگەر كىشىنىڭ ئېغىزى بەتبۇيى پۇرسا، ئاقدىر قەرهانى شوراپ بەرسە بەتبۇيىلۇق دەپئى بولۇر. جۇز بەۋۋانى قاينىتىپ سۈيىنى ئىچسە

ھەم تېغىزنى غار-غار قىلسا ياكى جۇز بەۋۋانى چايىناب بەرسە، تېغىزدى-
كى سېستق پۇراقنى يوق قىلۇر.

قۇلاق غوڭۇلداشنىڭ ئىلاجى

ئەگەر كىشى زەپەر بىلەن قۇندۇز قەھرىدىن 3 گرامدىن تېلىپ سوقۇپ، سالايە قىلىپ قۇرۇتۇپ، شارابقا چىلاپ سۈزۈپ، زۆرۈر تېپىلغاندا قۇلاققا بىر تامىچە - بىر تامىچىدىن تېمىتسا، قۇلاق غوڭۇلداشقا ياخشى مەنپەت قىلۇر. ئەگەر كىشى ئاچچىقتاۋۇزنى زەيتۈن يېغىدا قايىتىپ سۈزۈپ، قۇلاققا تېمىتىپ بەرسە، قۇلاق غوڭۇلداشنى يوق قىلۇر. ئەگەر كىشى سۈزىپ ئۇسارتىسىنى ئانار پوستى بىلەن قوشۇپ قايىتىپ، سۈيىنى قۇلاققا تېمىتسا، قۇلاق غوڭۇلداشقا مەنپەتى بولۇر. ئەگەر كىشى مۇۋاپىق مىقداردىكى ئەپسەنتىن رۇمى، بابۇنە گۈل، زەپەرنى كونا سىركىدە قايىتىپ، سۈيىنى قۇلاققا تېمىتسا، قۇلاق تېغىرلىقى ۋە قۇلاق غوڭۇلداشقا ياخشى مەنپەت قىلۇر. ئەگەر كىشى تۇرۇپ سۈيىنى گۈل يېغى ياكى بادام يېغى بىلەن قوشۇپ قۇلاققا تېمىتىپ بەرسە ياكى سىركە بىلەن گۈل يېغىنىڭ

ھەز بىرىنى ئايىرم-ئايىرم ھالدا قۇلاققا تېمتىسا، قۇلاق غۇمۇلداشقا
تېز مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى تەنكار، سارغايتىلغان زەمچە، كۆپۈكى دەريا، رۇ-
سۇت، كۇندۇر، خۇنسىياۋشان، گىل ئەرمىنى، مومەككى، ئاقاقيا،
سەبرى قاتارلىقلارنىڭ ھەز بىرىنى بىر گرامدىن ئېلىپ، ھەممىسىنى
يۇمشاق سوقۇپ ئېزىپ، يېپەك رەختىن ئۆتكۈزۈپ، قۇلاققا پۇركىسە
قۇلاقتىكى يېرىڭى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىشى ئانار پۇستىنى سۇدا قاينىتىپ، بىر تامچىدىن
قۇلاققا تېمىتىپ بەرسە، قۇلاقتىكى يېرىڭى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىشى 2 گرام دۇسۇتنى ليمون ئەرقى ياكى كونا شاراب
ياكى كونا سركىدە ئېرىتىپ، ئىلمان ھالىتتە قۇلاققا تېمىتىپ بەرسە،
قۇلاقتىن يېرىڭى ئېقىشقا مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 3 گرام موزا ياكى ھەبىۇلئاسنى ليمون ئەرقى ياكى
كونا سركىدە ئېرىتىپ سۈيىنى ئىلمان ھالىتتە قۇلاققا تېمىتىسا،

قۇلاقتىن يېرىڭى ئېقىشقا پايدا قىلۇر.

ئەگەر كىشى 2 گرام مورمەككىنى كونا ھاراڭ ياكى كونا سركى-

دە ئېرىتىپ، ئىلمان حالىتتە سۈيىنى قۇلاققا تېمىتىپ بەرسە، قۇلاق
تىن يېرىڭ ئۇقىشقا ياخشى مەنپەئەت قىلىدۇ.

نامازشام قارىغۇسىنىڭ ئىلاجى

ئەگەر كىشى 20 گرام بەديان سۈيىگە 10 گرام خالس ھەسەل
قوشۇپ ئارىلاشتۇرۇپ كۆزگە تېڭىپ بەرسە ياكى ئۆچكە ئۇتىنى
ھەسەل بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ كۆزگە تائىسا، نامازشام قارىغۇسىغا مەنپە-
ئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى ئاڭ پىياز ياكى ئورۇك سۈيىدىن ئىككى، ئۆچ تامىچە
كۆزگە تېمىتسا، كۆزگە ياخشى مەنپەئەتى بولۇر.

ئەگەر كىشى نوشۇدور بىلەن سارغايتىلغان زەمچىنى تەڭ مىقدار-
دا ئېلىپ، ئۇلارنى يۇمىشاڭ ئېزىپ، سۈرمىگە ئوخشاش كۆزگە تارتىپ
بەرسە، نامازشام قارىغۇسىغا ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى نەمەكى لاهور بىلەن پىلىپلىنى تەڭ مىقداردا
ئېلىپ، يۇمىشاڭ ئېزىپ كۆزگە تېمىتسا، كۆزگە ياخشى مەنپەئەت
قىلۇر.

ئەگەر كىشى مۇۋاپىق مىقداردىكى تەمرى ھىندى پوستىنى سۇدا

ئېزىپ ئارىلاشتۇرۇپ، ئۇنىڭدىن بىر قانچە تامىچىنى بىر نەچچە قىتىم
كۆزگە تېمىتسا ئۇنۇمى ياخشى بولۇر. ئەنلىك لەشىپ ئەلەپ بىرەت
ئەگەر كىشى كالنىڭ ئۆتىنى شېشكە ئېلىپ ئىككى كۈن
ئاپتاپتا قوييۇپ، كېيىن مورىمەككى بىلەن زەپەرنى يۇمشاق ئېزىپ
سالايە قىلىپ، كالا ئۆتى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ يەنە ئۈچ كۈن ئاپتاپقا
قويغاندىن كېيىن كۆزگە تارتىسا، كۆزگە ناھايىتى ياخشى مەنپەئەت
قىلۇر.

ئەگەر كىشى كۇندۇرنى يۇمشاق ئېزىپ سالايە قىلىپ، قويىنىڭ
ئۆتى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ ئىشلىقتسە، نامازشام قارىغۇسىغا مەنپەئەت
بولۇر. ئەنلىك لەشىپ ئەلەپ بىرەت
ئەگەر كىشى تاباشىرنى سۈرمىگە ئوخشاش ناھايىتى يۇمشاق
ئېزىپ، بىنەپشە يېغى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ كۆزگە تارتىسا ناھايىتى
پايدىلىقتۇر.

ئەگەر كىشى كۇندۇش، سەبرى، قۇندۇز قەھرى ۋە ئىپار قاتار-
لىقلارنى پۇراپ بەرسىمۇ، نامازشام قارىغۇسىغا مەنپەئەتى بولۇر.
ئەگەر كىشى 10 گرام ئەپسەنتىن ياكى 10 گرام سوئتەرنى قايىندى-
تىپ ئۇنىڭغا 30 گرام سىركەنجىتۇل قوشۇپ دائىم ئىچىپ بەرسىمۇ
نامازشام قارىغۇسىغا ياخشى مەنپەئەت بولۇر ياكى 5 گرام قۇرۇق زۇپا،
5 گرام سۇزازاپ ۋە 10 گرام بەدىيانى سوقۇپ ئېزىپ، 15 گرام ھەسەل
بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ يالاپ بەرسىمۇ مەنپەئەتى بولۇر.

كۆز ياشاڭغۇر اشىنىڭ ئىلاچى

ئەگەر كىشى 10 گرام سۈمبۈل بىلەن 5 گرام رۇسۇتنى يۇمىشاق ئېزىپ، سۈرمىگە تۇخشاش كۆزكە تارتىسا، كۆز ياشاڭغۇراشقا مەنپەت قىلىدۇ.

ئەگەر كىشى 5 گرام رۇسۇتنى نېلۈپەر يېغىدا سۈرۈپ (ئېزىپ) كۆزكە سۈركەپ بەرسە، ئىسىسىقتنى بولغان كۆز ياشاڭغۇراشقا مەنپەت قىلىرۇ.

ئەگەر كىشى مۇۋاپىق مىقداردىكى سەبرىنى مارجان شوخلا كۆكىنىڭ سۈيىدە ئېزىپ كۆزكە چاپسا، سوغۇقتىن بولغان كۆز ياشاڭغۇراشقا مەنپەت قىلىرۇ.

ئەگەر كىشى 5 گرام ئاڭ زەمچىنى شارابتا قايىنتىپ بىر پارچە يۇمىشاق رەختنى ئۇنىڭ سۈيىدە نەمدەپ كۆزكە قويىسا، كۆز ياشاڭغا راشقا مەنپەتى بولۇر.

ئەگەر كىشى جۈز بەۋۋانى دائىم ئېغىزغا سېلىپ شۇمۇپ بەرسىمۇ كۆزنى قۇۋۇھتلەندۈرۈپ، كۆز ياشاڭغۇراشقا مەنپەتى بولۇر.

ئەگەر كىشى 5 گرام ئىشاستىنى كۇلابتا ئېرىتىپ، ئۇنىڭغا توخۇ

تۇخۇمىنىڭ ئېقىنى ئارىلاشتۇرۇپ كۆزنىڭ سىرتى ۋە ئىچى قىسىغا سۈركەپ بەرسە، كۆز ياشائىغراشقا ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

﴿ چاچ بالدۇر ئاقىرىپ كېتىشنىڭ ئىلاجى ﴾

ئەگەر كىشى 10 گرام قارا ھېلىلىنى شېكەر ياكى ھەسەل بىلەن قوشۇپ داۋاملىق يەپ بەرسە، چاچ بالدۇر ئاقىرىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئالۇر.

ئەگەر كىشى ھېلىلە كابىلىنى ئېغىزغا سېلىپ دائم شۇمۇپ بەرسە، چاچ بالدۇر ئاقىرىشنى توختاتقاي.

ئەگەر كىشى يەسمەن گۈلىنى قۇرۇتۇپ، ئېزىپ، ھەر كۈنى ئازراق يېسە ھەم قۇستە يېغى بىلەن چاچنى ياغلاپ تۇرسا، چاچ بالدۇر ئاقىرىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئالۇر ھەم مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 50 گرام توشقان مېڭىسىكە يېڭى سوت قوشۇپ بىر ھەپتىكىچە يەپ بەرسە، چاچ بالدۇر ئاقىرىپ كېتىشكە مەنپەئەتى ياخشى بولۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام ئۇستقۇددۇسىنى داۋاملىق يەپ بەرسە ھەم پىستە يېغىنى سۈركەپ بەرسە، چاچ بالدۇر ئاقىرىشقا مەنپەئەت قىلۇر. شۇنىڭدەك 10 گرام ئامىلە ئالقىنى ياكى 15 گرام ئۇستقۇددۇس تالا-قىنىنى ئاقدا شېكەر بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ ھەر كۈنى يەپ

بەرسەمە پايدىلىقتۇر.

ئەگەر كىشىنىڭ چېچى ئاقىرىپ كەتسە، ئوغلاقنىڭ ئۆتىنى سۈركەپ بەرسە، چېچى قارا بولۇر. ئەگەر كىشى ئاقاقييانى زەيتۇن يېغىغا مۇۋاپق ئارىلاشتۇرۇپ چاچقا چاپسا، چاچنى قارايىتقايمىز. ئەگەر كىشى كۈل يېغىدىن 30 گرام، قىچىدىن 30 گرام ئېلىپ، ئارىلاشتۇرۇپ، سۇغا چىلاپ، ئاندىن سۈزۈپ چاچقا سۈركەپ بەرسە، چاچنى ئۇندۇرەر ھەم قارايىتقايمىز. ئەگەر كىشى چېچىنى كالا سۈتىدە يۈيۈپ بەرسە، ئاق چاچلىرى يوقىلىپ، چېچى ئۆزۈن ھەم قارا بولۇر. بىنەپشە يىلتىزىنى ھېلىلە بىلەن قايىتىپ سۈرتىسى، چاچنى قارا قىلۇر. ئەگەر ئالما سۈيى ۋە ھېلىلە سۈيى بىلەن چاچنى دائىم يۈيۈپ بەرسە، چاچنىڭ رەڭگى قارا بولۇر.

چاچ چۈشۈشىنىڭ ئىلاچى

ئەگەر كىشى نېلۈپەر يىلتىزىنى زۇپتى رۇمى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ چاچ چۈشكەن جايغا سۈركىسى ياكى ئۇبەلنى سىركىدە ئېزىپ چاچ چۈشكەن ئورۇنغا سۈركەپ بەرسە، چاچ چۈشكە مەنپەئەتى بولۇر. ئەگەر كىشى ئەفسەنتىنى قايىتىپ سۈيىنى ئىچىپ بەرسە، دائىرىلىك چاچ چۈشكە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى هايۋانلارنىڭ تۇپكىسىنى قۇرۇتۇپ ئېزىپ، كۆيدۈ-

دۇلگەن توخۇ تۇخۇمىنىڭ پوستى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ چاچ چوشكەن
جايغا سۈركەپ بەرسە، چاچ ئۇندۇرگەي.

ئەگەر كىشى يىلان گۆشىنى چاناب توغراب، چاچ چوشكەن
جايغا زىمات قىلسا ھەم بۇغداي نېنىنى ھەببۈلئاس يېغى بىلەن
ئارىلاشتۇرۇپ يەرلىك ئورۇنغا سۈركەپ بەرسە، چاچ چوشۇش كېسى-
لىگە ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى كونا ياخاق يېغىنى چاچ چوشكەن يەرگە سۈركەپ
بەرسە، بالىاردىكى چاچ چوشۇپ كېتىش ۋە دائىرىلىك چاچ چوشۇش-
كە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى پىيازانى چاچ چوشكەن ئورۇنغا سۈركەپ بەرسە،
دائىرىلىك چاچ چوشۇشكە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى خۇنسىاۋشاننى سوقۇپ چاچ چوشكەن جايغا چاپسا
چاچ ئۇندۇرەر. ئەگەر كىشى قىزىلچا يۈپۈرمىقىنى سوقۇپ يەرلىك
ئورۇنغا چاپسا، بالىاردىكى دائىرىلىك چاچ چوشۇشكە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى بېشىنى قۇستە يېغى بىلەن ياغلاپ بەرسە ھەم
نارجل ئۇرۇقىنىڭ يېغىنى سۈركىسە چاچ تېز ئۆسەر.

ئەگەر كىشى ئاچچىقتاۋۇزنىڭ بەرگىسىنى سوقۇپ چاچ چوشكەن
جايغا تائىسا ھەم ئاچچىقتاۋۇزنى ئېزىپ سىركە ۋە زەيتۇن يېغى بىلەن
ئارىلاشتۇرۇپ چاچ چوشكەن جايغا سۈركىسە مەنپەئەتى بولۇر.

ئەگەر كىشى كۈنجۈتنى قايىنتىپ سۈيىدە چاچنى يۈيۈپ بەرسە،
چاچنى ئۆزۈن ھەم پارقراتق قىلۇر.

ئەگەر كىشى تۇرۇپ يېغى بىلەن كونا زەيتۈن يېغىدا چاچنى ياغلاپ بەرسە، چاچ چۈشۈشكە پايىدا قىلۇر.

ئەگەر كىشى غوراپ سۈيى بىلەن قىزىلچا سۈيىنى تەڭ مىقداردا ئېلىپ قاينىتىپ، يېرىمى قالغاندا قاينىتىشنى توختىتىپ، ئىلمان ھا- لەتتە باشنى يۈيۈپ بەرسە، چاچ چۈشۈشنى توختاتقاي ۋە چاچ يېلتىزىنى قۇۋۇھتلىكەي.

ئەگەر كىشى چەلەڭ يوپۇرمىقىنى قاينىتىپ، ئۇنىڭ سۈيىدە باشنى دائىم يۈيۈپ بەرسە، چاچ چۈشۈشنىڭ ئالدىنى ئالغاي.

ئەگەر كىشى شۇمشا يېغىنى ھېبۈلئاس بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ چاچقا سۈركىسە، چاچنىڭ رەڭىنى پارقراق قىلغاي ھەم چاچ يېلتى- بىنى مەزمۇت قىلغاي.

ئەگەر كىشى گۈڭگۈرتى سىركە ۋە زەيتۈن يېغىدا ئېزىپ باشقا چاپسا، غاپەسىنىڭ ئۇساردىدىن 30 گرامنى شاھتهررە سۈيى بىلەن قوشۇپ ئىچسە، دائىرىلىك چاچ چۈشۈش ۋە دائۇلەيەننىڭ دەسلەپكى مەزگىلىدە ئۇنۇمى ياخشى بولۇر.

ئەگەر كىشى ئۆردهك يېغىنى باشقا سۈركەپ بەرسە ھەم سامساق- نى چاناب، ھەسەل بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ باشقا زىمات قىلسا چاچ چۈشۈشكە پايىدىلىقتۇر.

ئەگەر كىشى سەرپىستاننى قاينىتىپ قويۇلغاندا ئېلىپ دائىرىلىك چاچ چۈشكەن ئورۇنغا زىمات قىلىپ بەرسە، چاچ ئۇندۇرۇپ، چاچنى مەزمۇت، پارقراق قىلۇر.

ئەگەر كىشى كۈندۈرنى تالقانلاب چاپسا ھەم ھىڭنى قارىمۇچ

ۋە سرکە بىلەن قوشۇپ ئېزىپ، چاچ چۈشكەن جايغا تائىسا يۈقىرتىقـ

دەك تەسىرىنى بېرەر.

ئەگەر كىشى چاچ چۈشكەن جاينى ئامىلە سۈيى بىلەن پاكىز يۈيۈپ، نۆشۇدۇرنى قايماق بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ بىر ھېتىكىچە شۇ يەرلىك ئۇرۇنغا چېپىپ بەرسە، چاچ چۈشۈش كېسىلىكە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى ئامىلىنى لىمۇن سۈيى بىلەن قوشۇپ ئېزىپ چاچ چۈشكەن جايغا تائىسا، دائىرەلىك چاچ چۈشۈشكە ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى ئاقلانغان بىخ سۇسنى سۇدا ئېزىپ دائىمىلىق سۈركەپ بەرسىمۇ، چاچ چۈشۈشكە ناھايىتى ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى ئامىلە ۋە ئامىلە يېغىنى داۋاملىق ئىشلىتىپ بەرسە چاچنى مەزمۇت ۋە ئۇزۇن قىلۇر. چاچ چۈشۈشنى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىشى خېنىنى زەيتۇن يېغى بىلەن قوشۇپ چاچ چۈشكەن جايغا چاپسا ۋە سەبرىنى شارابتا ئېزىپ زىمات قىلسا، چاچنىڭ چۈشۈشنى توختاتقاي.

ئەگەر كىشى ئاق لەيلىكىل ۋە خېنە يوپۇرمىقىنى قايىتىپ سۈيىدە باشنى يۈيۈپ، ئاندىن ئازراق قىچىنى سركىدە ئېزىپ يەرلىك ئۇرۇنغا سۈركەپ بەرسە، چاچ چۈشۈش كېسىلىكە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى قىچا يېغى بىلەن گۈل يېغىنى ئارىلاشتۇرۇپ سۈركەپ بەرسە ياكى ئامىلە يېغى، بىنەپشە يېغى، نېلۇپەر يېغى، بادام ياغلىرى بىلەن چاچنى ياغلاپ بەرسە، چاچ چۈشۈشنى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىمنىڭ چېچى چوشۇپ كەتسە، ھەببۈلئاس سۈيىكە زەيتۈن يېغى قوشۇپ ئارىلاشتۇرۇپ چېچىغا سۈركىسە شىپا تاپقاي. شاپتۇل مېغىزىنى سوقۇپ باشقا چېچىپ بەرسە چاچ ئۇندۇرە. ئەگەر كىشى ئاق لەيلى ئۇرۇقى، يالپۇز، ھەببۈلئاس قاتارلىقلار-نى مۇۋاپىق مىقداردا ئېلىپ سوقۇپ، ئامىلە مېيى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ چاچقا سۈركەپ بەرسە، چاچ ئۇستۇرەر ھەم قارا قىلۇر.

داغ ۋە سەپكۈنىڭ ئىلاجى

ئەگەر كىشى سەۋۆزە ئۇرۇقىنى ئېزىپ ھەسەلگە ئارىلاشتۇرۇپ يەرلىك ئۇرۇنغا سۈركەپ بەرسە، داغقا مەنپىھەت قىلۇر. ئەگەر كىشى تۇرۇپ ئۇرۇقىنى ئېزىپ چاپسا، يۈزدىكى داغنى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىشى جۈزىنى سقىپ، قىيامىنى داغ ئۇستىگە سۈركەپ بەرسە داغنى يوق قىلۇر. ئەگەر كىشى شۇمشا ۋە ئۇنىڭ يېغىنى باشقا دورىلار بىلەن قوشۇپ، داغ، سەپكۈن بار جايغا چاپسا، داغ ۋە سەپكۈنگە مەنپىھەت قىلىپ، ئۇلارنى يوق قىلۇر. ئەگەر كىشى سانانى ناھايىتى يۈمىشاق ئېزىپ، تۇخۇم ئېقى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ، دائىم داغ بار جايغا چېپىپ بەرسە ياخشى

مهنپەئەت قىلۇر ھم داغنى دەپىسى قىلۇر. ئەگەر كىشى تاتلىق قۇستىنى ئېزىپ ھەسەل بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ دۇپ چاپسا داغ ۋە سەپكۈننى يوق قىلۇر. ئەگەر كىشى سو قمۇنىياني سركە بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ چاپسا، تېز مەنپەئەت قىلۇر. ئەگەر كىشى ئاق يەسمىن يېغىنى سېرىق موم بىلەن قوشۇپ زىمات قىلسا، داغقا ناھايىتى ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى تو خۇنىڭ ئۆتىنى ئېلىپ ئۇنى سۈركەپ بەرسىمۇ داغ ۋە سەپكۈنلەرنى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىشى زىغىر ئۇرۇقىنى سوقۇپ، پىشقا سېرىق ئەنجۇر بىلەن قوشۇپ زىمات قىلسا، داغ ۋە سەپكۈننى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىشى ئانار پۇستىنى ئېزىپ ھەسەل بىلەن قوشۇپ داۋاملىق چېپپە تۇرسا، داغلارنى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىشى مەستىكى يېغى بىلەن يەرلىك ئۇرۇنى ياغلاپ بەرسە، داغ ۋە سەپكۈننى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىشى 6 گرام تەنكارنى ئېزىپ، 20 گرام يەسمىن يېغى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ يەرلىك ئۇرۇنغا سۈركەپ بەرسە، يۈز ۋە بەدەندىد. كى داغ ۋە سەپكۈنلەرنى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىشى 5 گرام تو خۇ تۇخۇمىنىڭ پۇستى، 20 گرام قوغۇن ئۇرۇقى، 3 گرام تەنكار قاتارلىقلارنى مۇۋاپىق مىقداردىكى سركىدە ئېزىپ، مۇۋاپىق مىقداردىكى يەسمىن يېغى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ سۈركىسە، داغ ۋە سەپكۈنلەرنى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىشى چەلەڭ ئۇرۇقنى يۇمىشاق ئېزىپ، سۇ قوشۇپ زىمات قىلىپ بەرسە، داغقا ياخشى مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى بۇغداي ئۇنىنى سركەنجىۋىل بىلەن قوشۇپ چاپسىمۇ مەنپەت بولۇر. ئەگەر كىشى دارچىنى سوقۇپ ھەسەل بىلەن قوشۇپ زىمات قىلسا ھم ئانار سۈينى سركە بىلەن ئارىلاش- تۇرۇپ يەرلىك ئورۇنغا سۈركەپ بەرسە، داغقا ياخشى مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى خېنىڭ كۆك يوپۇرمىقىنى سۇدا ئېزىپ زىمات قىلسا ياكى موردار سەنگىنى سركىدە ئېرىتىپ زىمات قىلسا، داغ ۋە سەپكۈنگە ياخشى مەنپەت قىلىپ، ئۇلارنى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىشى قەشقەر ئۇپىسىنى گۈل يېغى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ چاپسا داغ ۋە سەپكۈننى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىمكى نىشاسته، باقلە، توخۇ توخۇمۇنىڭ پوستى، كۆيدۈرۈلگەن سەدەپ، مەرۋايىت، تۇرۇپ تۇرۇقى، تەرخەمەك تۇرۇقى، قوغۇن تۇرۇقى، بادام مېغىزى قاتارلىقلارنى مۇۋاپىق مىقداردا ئېلىپ سوقۇپ، ئەلكەكتىن ئۆتكۈزۈپ، ئاندىن دورا تالقانلىرىنى ئارپا يارىم- سىنىڭ سۈيىدە يۈغۈرۈپ ھەر كۈنى كەچتە سۈركەپ بەرسە، داغ كېسىلىكە مەنپەت قىلۇر.

غىزاسىغا چۈچە گۆشى، توخۇ شورپىسى، ئاقلانغان ماش، ھۆل يۇمغاقسۇت يەپ بەرگەي.

ئەگەر كىشى قۇشقاچىنىڭ قېنىنى داغ ۋە سەپكۈن بار جايغا سۈركەپ بەرسە، داغ ۋە سەپكۈننى دەپىسى قىلۇر.

* * * * *

ئاقكىسىهلىنىڭ ئىلاچى

* * * * *

ئەگەر كىشى مۇۋاپق مىقداردىكى سىيادانى ئېزىپ سىركە بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ يەرلىك ئورۇنغا سۈركەپ بەرسە، ئاقكىسىلەك مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى بىر يىلاننى ئېلىپ ئۇنىڭ قورساق قىسىغا قۇرۇق شاھتهرەنى توشقۇزۇپ، ئاندىن يىلاننى ئوتتا كاۋاپ قىلىپ، ياخشى پىشقاىدا شاھتهرەنى چىقىرىپ، بەرسكە زىمات قىلسا ئىككى-ئۈچ كۈنده شىپا تاپۇر.

ئەگەر كىشى يىلاننىڭ قىنىنى يەرلىك ئورۇنغا سۈركەپ بەرسە، ئاق داغنى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىشى نېلۇپەر يىلتىزىنى سوقۇپ ئېزىپ، سۇ بىلەن قوشۇپ يەرلىك ئورۇنغا چاپسا، ئاقكىسىلەك مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى پىيازنى سوقۇپ سىركىگە چىلاپ، ئاپتاتىتا تۇرغۇ-زۇپ ئاندىن زىمات قىلسا، ئاقكىسىلەك مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى مۇۋاپق مىقداردىكى شەترەنچىنى ئېزىپ، سىركە بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ يەرلىك ئورۇنغا سۈركىسە، ئاقكىسىلەك پايدا قىلۇر.

ئەگەر كىشى مۇۋاپق مىقداردىكى ئېگىرنى قايىتىپ، سۈيىنى

ئىچىپ بەرسىمۇ شىپا تاپۇر.

ئەگەر كىشى سو قمۇنىيائى سىركىدە ئېزىپ، يەرلىك ئورۇنغا سۈرکەپ بەرسە ئاق داغنى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام قارا ھېلىلىنى سوقۇپ تالقانلاپ، 30 كۈنگىچە ھەر كۈنى ناشتىدا يەپ بەرسە ئاقكىسىلگە مەنپەئەت قىلۇر. ئەگەر كىشى لا جۇۋەردە سىركىدە ئېزىپ، ئۇنى ئاق داغ بار ئورۇنغا يەتتە قىتىم سۈرکەپ، بىمارنى ئاپتاپتا مەلۇم مەزگىل ئولتۇر-غۇزۇپ تەرلەتكۈزىسە ئاقكىسىلگە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام ئاترپلالنى ناھايىتى يۇمشاق سوقۇپ، ھەسەل بىلەن ئارپلاشتۇرۇپ ئىستېمال قىلىپ بەرسە، ئاقكىسىلگە ناھايىتى ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى سۇمبۇل، قەلەمپۇر، مەستىكى، ئاسارۇن، شەھەمەذ-زەلدىن 10 گرام، سەبرىدىن 15 گرام ئېلىپ سوقۇپ، تاسقاپ، مۇۋاپىق مىقداردىكى ھەسەل بىلەن قوشۇپ يۇغۇرۇپ يېسە، بەلغەمدىن بولغان ئاقكىسىلگە مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى ئاقكىسىل بولۇپ قالسا، چاشقان مايدىقى ۋە چاشقان قىنىنى قارا زاك بىلەن قوشۇپ، ئاقكىسىل بار جايغا سۈرکەپ بەرسە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى تۈخۈم ئېقىنى چامغۇر سۈيى بىلەن قوشۇپ سۈرکەپ بەرسىمۇ ئاقكىسىلگە مەنپەئەت قىلغاي. چاشقاننىڭ قارنىنى، قاغىنىڭ قىنىنى ئۆتى بىلەن قوشۇپ سۈركىسە مەنپەئەت قىلۇر.

١٥

قىمەدەن ئەمەر مەتكىسىنىڭ ئىلاچى
ئەگەر كىشى ئالىمنى قۇرۇتۇپ سوقۇپ، تۇخۇم ئېقى بىلەن
ئارىلاشتۇرۇپ تەمرەتكىگە چاپسا ناھايىتى پايدىلىقتۇر.

ئەگەر كىشى چىلان دەرىخىنىڭ يېلىمنى يۈمىشاق قىلىپ، سىر-
كە بىلەن ئارىلاشتۇرغاندىن كېيىن زىمات قىلىپ چاپسا، بەدەن
تەمرەتكىسگە ناھايىتى تېز شىپا بولۇر.
ئەگەر كىشى ئاچچىق بادام يېغىنى سرکە بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ
چاپسا، تەمرەتكىگە ياخشى مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى سركىنى زەيتۇن يېغى ۋە تۇز بىلەن قوشۇپ
ئارىلاشتۇرۇپ يەرلىك ئورۇنغا سۈركەپ بەرسە، تەمرەتكىگە ناھايىتى
پايدىلىقتۇر.

ئەگەر كىشى ھىڭى سركىدە ئېزىپ، يەرلىك ئورۇنغا چاپسا
ئۇنۇمى بولۇر.

ئەگەر كىشى زىرىنى ئېزىپ، سرکە بىلەن قوشۇپ چاپسا،
تەمرەتكىگە پايدا قىلۇر.
ئەگەر كىشى يۈمىلاق زىراۋەندىنى يۈمىشاق سوقۇپ، سركىگە

ئارىلاشتۇرۇپ سرتقى تەرمىتىن ئىشلەتسە، تەمرەتكىگە مەنپەئىتى بولۇر.
ئەگەر كىشى ئوشقىنى سىركىدە ئېزىپ يەرلىك ئورۇنغا تائىسا،

تەمرەتكىنى يوق قىلۇر. ئەگەر كىشى چەلەڭ شۆپۈكىنى سىركە بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ
يەرلىك ئورۇنغا زىمات قىلسا ياكى چەلەڭنىڭ ئۇسارتىسىنى زەيتۈن
يېغى ياكى ھەسەل بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ قائىدە بويىچە ئىشلەتسە،
بەدەن تەمرەتكىسىگە ناھايىتى ياخشى مەنپەئەت قىلۇر. ئەگەر كىشى قىزىل نوقۇتنى يۇمىشاق سوقۇپ، سۇ ۋە ھەسەلە
ياخشى پىشۇرۇپ يەرلىك ئورۇنغا زىمات قىلسا، بەدەن تەمرەتكىسىگە
تېز تەسر قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام دارچىننى سىركە بىلەن ھەسەلە ئېزىپ
يەرلىك ئورۇنغا تائىسا ياكى ئىستېمال قىلىپ بەرسە مەنپەئەتى بولۇر.
ئەگەر كىشى ھەسەلنى قاينىتىپ قىپام ھالەتكە كەلگەندە تەمرەت
كە بار جايغا سۈركەپ بەرسە ناھايىتى پايدىلىقتۇر.

ئەگەر سۈزاب يوپۇرمىقىنى سوقۇپ، مۇۋاپىق مىقداردىكى ھە-
سەل بىلەن قوشۇپ تائىسا، ناھايىتى ياخشى مەنپەئەت قىلۇر. ئەگەر كىشى ئەنجۇرنىڭ سۈيىنى ئارپا ئۇنى بىلەن سىركىگە
ئارىلاشتۇرۇپ يەرلىك ئورۇنغا زىمات قىلسا، بەدەن تەمرەتكىسىگە
ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى نەشپۇتنى ھاراقتا ئېرىتىپ سۈركەپ بەرسە، تەم-

رەتكىنى يوق قىلۇر. سەمغى ئەرەبى سىركىدە ئېرىتىپ تەمرەتكە بار جايغا بىر نەچچە قېتىم سۈركەپ بەرسە، تەمرەتكىنى دەقئى قىلۇر. ئەگەر كىشى نېلۇپەر يىلتىزىنى سوقۇپ ئېزىپ، سۇ بىلەن قوشۇپ يۈغۈرۈپ، تەمرەتكە بار جايغا زىمات قىلىپ بەرسە ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى سامساقنى سوقۇپ، ھەسەل بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ يەرلىك ئورۇنغا تائىسا، بەدەن تەمرەتكىسىگە مەنپەئەت قىلۇر. ئەگەر كىشى مورمەككىنى سىركىدە ئېزىپ يەرلىك ئورۇنغا زىمات قىلىپ بەرسە، بەدەن تەمرەتكىسىگە ناھايىتى ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى كەپتەر مايىقىنى ئېزىپ تەڭ مىقداردىكى ئارپا ئۇنى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ، ئاندىن كېيىن قىچا ۋە سېمىز ئوت ئۇرۇقى قوشۇپ، ئىككى قوشۇق سىركە بىلەن مەلھەم تەبىارلاپ چاپسا تەمرەتكە مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر كىمكى ياكىقنى ئوتقا كۆمۈپ يېغىنى چىقىرىپ چاپسا ياكى چىكەتكىنى ئېزىپ تەمرەتكە بار جايغا چاپسا شىپا بولۇر. ئەگەر كىرىپىنىڭ ئۆتىنى تەمرەتكە ياكى چاقىغا چاپسا مەنپەئەت قىلۇر. بىدەن جىردىن ياغ چىقىرىپ سۈركىسە شىپا تاپۇر. ئەگەر كىشى سۇمبۇلنى كۆيدۈرۈپ، زاغۇن يېغى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ زىمات قىلسا، تەڭگىسىمان تەمرەتكىگە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشىكە تەمرەتكە چىققان بولسا، ئاق تۈز، نۆشۇدۇر، سامساقنى يۇمشاق سوقۇپ، تاماكنى قاينىتىپ زىمات تەييارلاپ چاپسا مەنپەئەت قىلۇر.

يەلتاشىمىلىق ئىلاچى

ئەگەر كىشى 30 گرام تەمرى ھىندىنى سۇغا چىلاپ شىرسىنى ئېلىپ ئىستېمال قىلىپ بەرسە، قانىڭ ھارارتىنى پەسىتىپ، يەلتاش-مۇغا ياخشى مەنپەئەت قىلۇر. ھەم تەبىئەتنى يۇمشتار. يەلتاشىنى قومۇشنى سۇدا قاينىتىپ، ئۇنىڭ سۈيى بىلەن يۈيۈنۈپ بەرسە ھەم كۈنجۈت يوپۇرمىقىنى قاينىتىپ ئۇنىڭ سۈيىدە يۈيۈنسا، يەلتاشىغا تېز مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 3 گرام زەمچىنى سوقۇپ ئېزىپ، 5 گرام گۈلاب بىلەن قوشۇپ ئارىلاشتۇرۇپ، ئاندىن ئۇنىڭغا 15 گرام كۈل يېغى قوشۇپ سۈركەپ بەرسە، يەلتاشما كېسلىكە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 20 گرام زاراڭىزنى سۇغا چىلاپ شىرسىنى چىقدەرىپ ئىچىپ بەرسە، يەلتاشما تېز يوق بولۇر.

ئەگەر كىشى زەمچىنى سۇدا ئېزىپ، ئىسىتىپ بەدەنگە سۈر-
كەپ بەزسە هەم ئاق شېكەرنى سۇدا يەڭىل قايىتىپ ئىستېمال قىلسا
ناھايىتى پايدىلىقتۇر. سېرىقچىچەك ئۇرۇقىنى داۋاملىق ئىستېمال قە-
لىپ بەرسىمۇ مەنپەئەتلەك بولۇر.

ئەگەر كىشى 5 گرام كاۋاۋىچىنى 30 گرام سرکەنجىۋىل بىلەن
قوشۇپ ئىستېمال قىلسا، بەلغەمدىن بولغان يەلتاشىمغا مەنپەئەت
قىلۇر.

ئەگەر كىشى پاقييوبۇرمىقىنى قايىتىپ ئىچسە ۋە يەرلىك ئورۇنغا
سۇرکەپ بەرسە، يەلتاشىمغا مەنپەئەت قىلۇر. ئۇسۇڭ ھەم ئۇسۇڭ
ئۇرۇقىنى داۋاملىق يەپ بەرسە ھەم قايىتىپ سۈيىنى ئىچسە، شۇنىڭ-
دەك ئۇلارنى يەرلىك ئورۇنغا چېپىپ بەرسە، يەلتاشىمغا مەنپەئەت
قىلۇر.

ئەگەر كىشى كاسىننىڭ شىرىسىنى چىقىرىپ، گۈل يېغى بىلەن
قوشۇپ يەرلىك ئورۇنغا سۇرکەپ بەرسە، مۇددۇلارنى يوق قىلۇر.
ئەگەر كىشى كۆك يۇمغاقسۇتنى بۇغدايى نېنى بىلەن قوشۇپ
ئارىلاشتۇرۇپ يەرلىك ئورۇنغا زىمات قىلسا، يەلتاشىمغا مەنپەئەت
قىلۇر. كۆك يۇمغاقسۇتنى ئۇرۇقىسىز ئۆزۈم بىلەن قوشۇپ سوقۇپ،
ھەسەل بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ يەرلىك ئورۇنغا چاپسىمۇ
پايدىلىق بولۇر.

ئەگەر كىشى كۆك يۇمغاقسۇتنىڭ سۈيىدىن 50 گرامنى ھەسەل

بىلەن قوشۇپ ئىچىپ بەرسە يەلتاشمىنى يوق قىلۇر ھەمەدە كۆك
يۇمغاقسۇتنى زەيتۈن يېغى بىلەن قوشۇپ ئارىلاشتۇرۇپ زىمات قىلىپ
بەرسىمۇ يەلتاشمىغا مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى قۇرۇتۇلغان خام ئەنجۇرنى سوقۇپ سىركە ۋە تۇز
بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ، يەلتاشما بار جايغا زىمات قىلسا ئۇنۇمى تېز
بولۇر.

ئەگەر كىشى ھۆل ئۈجمە يوپۇرمىقىنى سىركىگە چىلاپ سۈيىنى
بەدەنگە سۈرتۈپ بەرسە يەلتاشما يوق بولۇر.
ئەگەر كىشى مۇۋاپق مىقداردىكى رۇسۇتنى سىركىدە ئېرىتىپ،
يەلتاشما مۇدۇرچاقلىرى ئۈستىگە سۈرتۈپ بەرسە ناھايىتى ياخشى
مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 50 گرام خىيار شەنبەرنىڭ تەمنى چىقىرىپ داۋامى-
لىق ئىستېمال قىلىپ بەرسە، قان بۇزۇلۇشتىن بولغان يەلتاشمىغا
مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 50 گرام لىمون ئۇسارتىسىنى ئىستېمال قىلسا قاننىڭ
ھارارتىنى پەسەيتىپ، قاننىڭ قويۇقلۇشىپ قېلىشىنى يوقىتىش ئارقى-
لىق يەلتاشما كېسىلىگە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى زەدەك كۆكىنى سوقۇپ چېپىپ بەرسە يەلتاشمىغا
پايدا قىلۇر.

ئەگەر كىشى ئەمنىنىڭ كۆكىنى سوقۇپ سوت بىلەن ئارىلاشتۇ-

رۇپ ئىچىپ بەرسە ھم يەرلىك ئورۇنغا سۈركەپ بەرسە يەلتاشمىغا
مهنىپەئەت قىلۇر.

قىچىشقا قىنىڭ ئىلاجى

ئەگەر كىشى كۇندۇشنى سىركىدە پىشۇرۇپ، ئۇنىڭغا كۈل يېغى
قوشۇپ ئارىلاشتۇرۇپ، قۇرۇق قىچىشقا سۈركەپ بەرسە مەنىپەئەت
قىلۇر. ئەگەر ئۇنىڭغا زەيتۇن يېغى قوشۇپ يەرلىك ئورۇنغا سۈركەپ
بەرسە، تېخىمۇ ياخشى مەنىپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى گۈڭگۈرت سېرىقىنى سىركە بىلەن قوشۇپ
ئارىلاشتۇرۇپ سۈركەپ بەرسە ھم سېرىقماينى خىنە بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ
يەرلىك ئورۇنغا چاپسا، قىچىشقا تېز مەنىپەئەت قىلۇر.
ئەگەر كىشى مامراڭىنى ئېزىپ سىركە بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ
يەرلىك ئورۇنغا چاپسا، ھۆل قىچىشقا ناھايىتى ياخشى مەنىپەئەت
قىلۇر.

ئەگەر كىشى نوشۇدۇرنى كۈل يېغى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ، ھام-
مامدا ياغلاپ بەرسە قىچىشقا پايدىلىقتۇر.

ئەگەر كىشى سېرىقچىچەك ئۇرۇقىنى ئېزىپ زىمات قىلسا قۇرۇق

قىچىشقاقدا مەنپەت قىلۇر. ئارپا ئېشىنى ئۆتكۈر سركىدە پىشۇرۇپ
چاپسا ياخشى مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى تۈزى سۇدا ئېزىپ يەرلىك ئورۇنغا سۈركەپ
بەرسە، قۇرۇق ۋە ھۆل قىچىشقاقدانىڭ ھەر ئىككىلىسىگە ياخشى مەنپە-
تەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى چىلان يوپۇرمىقىنى قايىتىپ، ئۇنىڭغا شېكەر
قوشۇپ، بەش كۈنگىچە ھەر كۈنى 250 گرام ئەتراپىدا ئىچىپ بەرسە،
قىچىشقاقدا ناھايىتى ياخشى مەنپەت قىلۇر. ئەنچەن بەرسە
ئەگەر كىشى ماش ئۇنىنى سركىدە ئېزىپ سۈركەپ بەرسىمۇ
ياخشى مەنپەت قىلىپ، قىچىشقاقدى يوق قىلۇر ھەمدە ماش ۋە تاۋۇز
ئۇرۇقىنى سوقۇپ، مۇنچىدا بەدەنگە سۈركەپ بەرسە، قىچىشقاقدا
ياخشى مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى كەرەپشە كۆكىنى سوقۇپ، سۇ بىلەن قوشۇپ
ئارلاشتۇرۇپ مۇنچىدا بەدەنگە سۈركەپ بەرسە، قىچىشقاقدا تېز مەنپە-
تەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 80 گرام ئاچچىق ۋە تاتلىق ئانار سۈيىگە 50 گرام
قىزىلچا سۈيىنى قوشۇپ ئىچىپ بەرسە، قىچىشقاقدا كېسلىگە مەنپە-
تەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى ئارپا ئۇنىنى سركە بىلەن قوشۇپ زىمات قىلسا
ھۆل ۋە قۇرۇق قىچىشقاقدى يوق قىلۇر ھەمدە چەلەڭ كۆكىنى سۇدا

ئېزپ تاڭسا ياكى ئۇنىڭ ئۇسارسىنى زەمچە ۋە سركىگە ئارىلاشتۇرۇپ قىچىشقاڭ بار جايغا سۈركەپ بەرسە، ناھايىتى ياخشى مەنپەئەتى بولۇر.

ئەگەر قىچىشقاڭ كېلىكىگە گىرىپتار بولغان كىشى 10 گرام ئاڭ لمىلىكۈلىنى قاينىتىپ ئىچىپ بەرسە ۋە يەرلىك ئورۇنغا زىمات قىلسا مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى گۈرۈچىنىڭ پوستىنى سۇدا ياخشى قاينىتىپ، ئۇنىڭ قۇرۇقنى سۇغا تولۇق چىقىپ بولغاندا، شۇ سۇ بىلەن بەدەننى يۈيۈپ بەرسە قىچىشقاڭقا مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى يۇمغاقسۇت كۆكىنىڭ سۈيى بىلەن كاسىنە كۆكەنلىك سۈيىگە ئاز مىقداردا زەپەر قوشۇپ بەدەنگە سۈركەپ بەرسە پايدىلىقتۇر.

ئەگەر كىشى مۇۋاپىق مىقداردىكى ماشنى سركىدە پىشۇرۇپ، بەدەنگە چىپىپ بەرسە، تېرە قىچىشىش ۋە قىچىشقاڭنى يوق قىلۇر. ئەگەر كىشى تۇرۇپنىڭ ئۇسارسىنى چىقىرىپ بەدەنگە سۈركەپ بەرسە هەم ھاماماڭدا يۇقىرىقى دورنى سۈركەپ تۆزۈلۈكىدىن قۇرۇپ بولغىچە مەلۇم مەزگىل ھاماماڭدا ئولتۇرسا، قىچىشقاڭقا ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى مۇۋاپىق مىقداردىكى سىيادانى سوقۇپ، سركىگە ئارىلاشتۇرۇپ بەدەنگە سۈركەپ بەرسە مەنپەئەتى بولۇر.

ئەگەر قىچىشقاڭ بولغان كىشى زەمچىنى كۆيدۈرۈپ ئىلىتىلغان

تۇخۇم سېرىقى بىلەن كۈل يېغىغا ئۇن ئارىلاشتۇرۇپ، مۇنچىدا بەدىنىكە سۈركەپ بەرسە، قىچىشقاڭ كېسىلىكە ياخشى مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى مارجان شوخلىنى سۈركەپ بەرسە ياكى 10 گرام شۇمىشىنى قايىنتىپ سۈيىنى ئىچسە ۋە بەدىنىكە سۈركىسە مەنپەتى ياخشى بولۇر.

ئەگەر كىشى مۇۋاپق مىقداردىكى باپۇنەنى ئېزىپ، سۇ بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ، يەرلىك ئورۇنغا زىمات قىلسا، هەر خىل تۈردىكى قىچىشقاڭلارنى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىشى قىچىشقاڭ بولۇپ قالغان بولسا، سامساق ئۇرۇقى، شۇمىشا، كۈدە قاتارلىقلارنى ئېلىپ سوقۇپ، قوي دۈمبە يېغى قوشۇپ زىمات تەبىيارلاپ چاپسا قىچىشقاڭقا شىپا بولۇر.

ئەگەر كىشى قىچىشقاڭ بولۇپ قالسا، قاپاق ئۇرۇقىنى سوقۇپ، ئۇنى كۈدە بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ دۈمبە يېغى بىلەن مەلھەم تەبىيارلاپ چاپسا، مەنپەت قىلغاي.

ئەگەر كىشىدە قىچىشقاڭ بولسا، يائاقنىڭ يوپۇرمىقىنى سوقۇپ چاپسا قىچىشقاڭنى يوق قىلۇر.

ئەگەر كىمىدە يەلدىن بولغان قىچىشقاڭ بولسا، قاپاق ئۇرۇقى، شۇمىشا ئۇرۇقى، ئۆردهكىنىڭ دۈمبە يېغى قاتارلىقلار بىلەن مەلھەم تەبىيارلاپ يەرلىك ئورۇنغا چاپسا، قىچىشقاڭ كېسىلىكە شىپا بولۇر.

ئەگەر كىشى خام قىچا يېغىنى بەدەنگە سۈرتۈپ بەرسە قىچىشقاڭ دەپىنى بولۇر.

مۇقاصلىلىق قىلاجى

ئەگەر كىشى ئىپىغۇلنى سىركە ياكى كۈل يېغى بىلەن قوشۇپ يەرىلىك ئورۇنغا زىمات قىلىپ چاپسا، ئىسىقتىن بولغان بوغۇم ئاغرددۇ. قىغا ياخشى مەنپىئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى بوغىدai ئۇنىنى تۇز، ھىسىل بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ چاپسا، ھممە خىلىدىكى بوغۇم ئاغرىقلىرىغا مەنپىئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى كالىنىڭ سۆڭىكىنى كۆپىدۇرۇپ، ئاندىن سوقۇپ تالقانلاپ يىسە، بوغۇم ئاغرىقلىرىنى پەسىيتكەي. 10 گرام ئەفسەنتىنى لايىتىپ ئىچسىمۇ مەنپىئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى مۇۋاپق مىقداردىكى سەكىبىنەجىنى تالقانلاپ ھە. سەل بىلەن قوشۇپ يەرىلىك ئورۇنغا سۈركەپ بەرسە ياكى ئۇنى سۇدا ئېزىپ ئىستېمال قىلسا مەنپىئەتى ياخشى بولۇر.

ئەگەر مۇپاسىل كېسىلىكە گىرىپتار بولغان كىشى 15 گرام نار جىل يېغىنى ئىستېمال قىلسا ھەم ئۇنىڭ بىلەن بوغۇم ئەتراپىنى ياغلاپ بەرسە، يەلىدىن بولغان بوغۇم ئاغرىقىغا مەنپىئەت قىلغاي.

ئەگەر مۇپاسىل كېسىلىكە گىرىپتار بولغان كىشى مۇۋاپق مىق داردىكى بىندەنجىز يېغىنى زەيتۇن يېغى بىلەن قوشۇپ ئىستېمال

قىلىپ بەرسە ياكى ئۇنىڭ بىلەن بوغۇم ئەتراپىنى ياغلاپ ئۆۋەلەپ
بەرسە ھەم بىدەنجىرنى سۇدا قايىتىپ بەدەنگە ھۆللۈك يەتكۈزۈپ
ئابىزەن قىلدۇرسا، بوغۇملارىدىكى قېتىشش ۋە بوغۇم ئاغرىقىغا ناھايىت
تى ياخشى مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى بىدەنجىر يېغى بىلەن ئابدىمىلىك يېغىدىن مۇۋا-
پق مىقداردا ئېلىپ مائۇلەھەسەل بىلەن قوشۇپ ئىچىپ بەرسە، بوغۇم
ئاغرىقىنى پەسىتىكەي.

ئەگەر كىشى قۇستە تەلىخنى مۇۋاپق مىقداردا ئېلىپ تالقانلاپ
چاپسا، بوغۇم ئاغرىقىغا مەنپەئەت قىلغاي. 10 گرام سانانىڭ تەمىنى
چىقىرىپ ئىچىپ بەرسە ھەم 5 گرام سانانىڭ تالقىنىنى ئىستېمال قىلىپ
بەرسىمۇ مەنپەئەتى بولغاي.

ئەگەر كىشى سېرلىق سەبرىدىن 5~10 گرامىغىچە ئېلىپ تالقاز-
لاپ ئىستېمال قىلىپ بەرسىمۇ، ئىسسقىتن، سوغۇقتىن بولغان بوغۇم
ئاغرىقلىرىغا مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى 2 گرام مورمەككىنى تالقانلاپ يەرلىك ئورۇنغا زىمات
قىلىپ بەرسە ياكى تالقاننى ھەسەل بىلەن قوشۇپ يېسە، مۇپاسىلغا
ناھايىتى ياخشى مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى ئارپا ئۇنىنى سېمىز ئوت كۆكىنىڭ سۈيىدە يۈغۇ-
رۇپ يەرلىك ئورۇنغا زىمات قىلسا، مۇپاسىلغا ياخشى مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر مۇپاسىل كېسىلىكە كىرىپتار بولغان كىشى 5 گرام غارىقۇز-
نىڭ تالقىنىنى مۇۋاپق مىقداردىكى سىركەنچىۋىل بىلەن بىللە قو-

شۇپ يېسە بوغۇم ئاغرىقىغا مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى كەندىر يوپۇرمىقىنىڭ شىرىسىنى ئارپا ئۇنى
بىلەن بىللە قوشۇپ يەرلىك ئورۇنغا زىمات قىلسا، بوغۇم
ئاغرىقىنى پەسىتىكەي.

ئەگەر بىنەپشىنىڭ كۆك ھالەتتىكى يوپۇرمىقىنىڭ شىرىسى بىدە
لمەن كاسىنە سۈيىگە رۇسۇتنى قوشۇپ بوغۇمغا چاپسا، ئىسىقتنى
بولغان بوغۇم ئاغرىقىغا مەنپەت قىلغاي ھەم 5 گرام سېرىق سەبرىنى
تالقانلاپ يېسە ھەم زىمات قىسىمۇ مەنپەت قىلغاي.

ئەگەر مۇپاسىل كېسىلىكە گىرىپتار بولغان كىشى 5 گرام تاتلىق
سۆرۈنجانى تالقانلاپ يېسە ھەم زىمات قىلسا، سوغۇقتىن بولغان
بوغۇم ئاغرىقىغا مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر 5 گرام شەھىمنىزەلنى تالقانلاپ يېسە ۋە ئاڭسىمۇ مەنپەتى
ياخشى بولۇر. ئەگەر كىشى مۇۋاپىق مىقداردىكى ئوشەقنى ھەسەل
ۋە زۇپتى رۇمى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ يەرلىك ئورۇنغا تېڭىپ بەرسە،
ياللۇغ قايتۇرۇپ، مۇپاسىل كېسىلىكە ياخشى مەنپەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى بوغۇم ئاغرىقىغا گىرىپتار بولۇپ قالغان بولسا،
توشقاڭ گۆشىنى كالىنىڭ سۇتىدە قاينىتىپ پىشۇرۇپ يەپ بەرسە
مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى ھەزار ئىسفەند ئۇرۇقى، ئەنجۇر، خورما ئۇرۇقى
قاتارلىقلارنى ئېزىپ ھەسەل بىلەن قوشۇپ، ئۇي يېغىدا خېمىر قىلىپ
يەپ بەرسە، بوغۇم ئاغرىقى شىپا تاپۇر.

ئەگەر كىشىنىڭ بوغۇملىرى ئاغرىپ قالسا، كەپتەر مايدىقىنى

ئېزىپ، ئارپا ئۇنى بىلەن بىللە پىشۇرۇپ، ئاندىن مۇۋاپق مىقداردىكى سىركە بىلەن مەلھەم قىلىپ بوغۇملارغا چاپسا، ئاغرقىق پەسىيىتىپ، ئىشىق قايتۇرار. بۇيا يىلتىزىنى سوقۇپ سىركە بىلەن ئاربلاشتۇرۇپ مەلھەم قىلىپ چاپسىمۇ دەرھال ئاغرقىق پەسىيىتەر. ئەگەر كىشى بوغۇم ئاغرقىغا گىرىپتار بولسا، سەرسىبلىنى قايند- تىپ ئىچكەي. زىرتق يىلتىزىنى ئىستېمال قىلغاي. ئارپا ئۇنى، يۈمىغاق- سۇت، ئاڭ لالە قاتارلىقلارنى ئېزىپ يۈمىشتىپ، توخۇ توخۇمىنىڭ ئىقى بىلەن مەلھەم قىلىپ چاپقاي. ئاڭ لالىنىڭ ئۇرۇقى بىلەن يىلتىزىنى سوقۇپ چاپقاي.

ئەگەر كىشى بىر تال خام قاپاقنى ئارپا ئۇنى خېمىرىنىڭ ئارسىغا ئېلىپ ئوتقا كۆمۈپ پىشۇرۇپ، ئاندىن سىقىپ سۈيىنى چىقىرىپ ناشتىدا ئىچسە ھەم ئارقىسىدىن سەۋىزە ئۇرۇقىنى سوقۇپ توخۇ توخۇمىنىڭ سېرىقى بىلەن ئاربلاشتۇرۇپ يېسە، بوغۇم ئاغرقىغا مەذ-

پەئەت قىلۇر. ئەگەر كىشى 20 گرام سۆرۈنجاننى 3 گرام زەپەر بىلەن بىللە توخۇم ئىقى بىلەن ئاربلاشتۇرۇپ بوغۇمغا زىمات قىلىپ بەرسە، بوغۇم ئاغرقىغا مەنپەئەت قىلۇر. ئەگەر كىمكى مۇپاسىل بولسا، ئاڭ لەيلى ئۇرۇقى بىلەن يىلتىزد- نى يۇمىشاق سوقۇپ، زىمات قىلسا شىپا تاپار. سۆرۈنجان بىلەن سېرىنى تەڭ مىقداردا ئېلىپ، توخۇم بىلەن ئاربلاشتۇرۇپ زىمات قىلسىمۇ شىپا تاپقاي.

نۇقرەسىنىڭ ىلاچى

ئەگەر كىشى سىندەلنى مارجان شوخلا سۈيى ياكى ھەمشىباھار گۈلىنىڭ سۈيىدە سۈرۈپ، ئېزىپ يەرلىك ئورۇنغا تېڭىپ بەرسە، كىچىك بوغۇملاردىكى ياللۇغ ۋە ئاغرىقنى پەسەيتكەي.

ئەگەر مۇۋاپق مىقداردىكى ئەپیوننى ئاياللارنىڭ سۈتىدە ئېردىپ، زەپەر قوشۇپ زىمات قىلىپ بەرسە، نۇقرەسکە مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى پالەك كۆكىنىڭ شىرىسىنى ھەمشىباھار گۈلىنىڭ سۈيى بىلەن قوشۇپ يەرلىك ئورۇنغا چاپسا پايدىلىقتۇر.

ئەگەر مۇۋاپق مىقداردىكى تۆمۈر كېپىكىنى گۈل يېغى بىلەن قوشۇپ ئارىلاشتۇرۇپ زىمات قىلىسىمۇ، بوغۇملاردىكى ئاغرىق ۋە ياللۇغنى پەسەيتكەي.

ئەگەر كىشى 2 گرام جاۋاشىرنى تالقانلاپ يېپ بەرسە ياكى ئۇرۇقسىز ئۇزۇم بىلەن بىللە قوشۇپ تېڭىپ بەرسە، نۇقرەس كېسىلە كە ياخشى مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى چامغۇر يىلتىزىنى سۇدا ياخشى قاينىتىپ، سۈيى بىلەن ھۆللىك يەتكۈزۈپ بەرسە ياخشى ئۇنۇم بەرگەي.

ئەگەر مۇۋاپق مىقداردىكى ئۇزۇن زىراۋەندە ۋە يۇمىلاق زىراۋەذ-

دүнні قайинтіп үйчесе ھем بوغوم үмтрапиغا зіматы قىلسا ياخشى
менпіھөт قىلۇر.

ئەگەر كىشى مۇۋاپق مىقداردىكى تۇخۇم يېغىنى سۈركەمپ
بەرسە ياكى مامранچىنى سوقۇپ چاپسىمۇ پايىدا قىلۇر.

ئەگەر كىشى قىزىلچىنىڭ شىرىسىدىن 30 گرامنى үйчесه ھем
تۇنى زیمات قىلىپ بەرسە، نۇقرەس كېسىلىگە مەنپیھөت قىلۇر.

ئەگەر مۇۋاپق مىقداردىكى چەلەڭ تۇسарىسى بىلەن شۇمشا
تالقىنى سىركە بىلەن قوشۇپ يەرلىك تۇرۇنغا تېڭىپ بەرسە تۇنۇمى
ياخشى بولۇر.

ئەگەر كىشى تۇرۇپ تۇرۇقىنى تالقان قىلىپ ھەسەلдە يۇغۇرۇپ
(خېمىر قىلىپ) يەتتە كۈن يەپ بەرسە ياكى سۇزاپ تۇرۇقىنى
قайинتىپ يەتتە كۈنكىچە үىچىپ بەرسە، سوغۇقتىن بولغان نۇقرەس
كېسىلىگە مەنپیھөت قىلۇر.

ئەگەر مۇۋاپق مىقداردىكى گۈڭگۈرت سۈيى بىلەن بۆرە ئەرمىنى
قوشۇپ ئارىلاشتۇرۇپ يەرلىك تۇرۇنغا چېپىپ بەرسە، نۇقرەس كېسى-
لىگە مەنپیھөتى بولۇر.

ئەگەر نۇقرەس كېسىلىگە گىرىپتار بولغان كىشى ئاش تۇزىنى
سىركە بىلەن قوشۇپ ئارىلاشتۇرۇپ تاڭسا ياكى تۇنىڭغا ھەسەل، ئارپا
تۇنى بىلەن زەيتۇن يېغى قاتارلىقلارنى قوشۇپ چېپىپ بەرسە،
ناھايىتى تېز مەنپیھөت بولۇر.

ئەگەر كىشى 5 گرام تاتلىق سۆرۈنجاننى تالقانلاپ يەپ بەرسە
ھem سۆرۈنجان تەلىخنى تالقانلاپ زیمات قىلسا مەنپیھөتى تېز بولۇر.

ئەگەر كىشى قىزىل بەھەمن بىلەن ئاق بەھەندىن 10 گرامدىن ئېلىپ، ئۇلارنى ئايىرم-ئايىرم حالدا قاينىتىپ سۈيىنى ئىچىپ بەرسە،

نۇقرەس كېسىلىكە مەنپەئە تلىكتۇر. ئەگەر كىشىدە كىچىك بوغۇملار ئاغرىش، ئىشىش بولسا، ئىسپىغۇل، ئارپا ئۇنى، تۇخۇم سېرىقى قاتارلىقلارنى ئېلىپ سوقۇپ، سرکە بىلەن يۇغۇرۇپ يەرلىك ئورۇنغا زىمات قىلسا مەنپەئەت قىلۇر.

ئاق خۇن كېسىلىنىڭ ئىلاچى

ئەگەر كىشى سېمىز ئوت ئۇرۇقىنى قورۇپ تالقانلاپ، ئۇنىڭدىن 10 گرامنى داۋاملىق يەپ بەرسە، بالىياتقۇدىكى ھۆللۈكىنى تازىلاپ،

ئاق خۇن كېسىلىكە مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى مۇۋاپق مىقداردىكى شۇمىشىنى قاينىتىپ ئىچىپ بەرسە ياكى ئۇنىڭدا ھەممە لچە قىلسا ناھايىتى پايدىلىقتۇر. ئەگەر سۇمبۇلدا فەرزىجە ياساپ بالىياتقۇ ئېغىزىغا قويسا، بالىياتقۇدىكى ھۆللۈكىلەرنى قۇرۇتۇپ، ئاق خۇنى توختاتقاي.

ئەگەر كىشى مارجان شوخلىنىڭ سىقىپ چىقىرىلغان سۈيىدىن 60 گرامنى داۋاملىق ئىچىپ بەرسە، ئاق خۇن كۆپ كېلىشكە ناھايىتى ياخشى تەسر قىلغاي.

ئەگەر ئاق خۇن كۆپ كەلسە، 15 گرام ھېبىھە تۈلخۇزرانى قاينى-

تىپ سۈزۈپ ئېلىپ، سۈيىدە ئابىزەن قىلسا، ئاق خۇنى توخاتقاي.
ئەگەر ئاق خۇن كۆپ كەلسە، مۇۋاپق مىقداردىكى جۈپتى
بەللۇتنى سوقۇپ ئۇنى سۇدا قايىتىپ، ئاندىن كېيىن سۈزۈپ ئېلىۋە.
تىپ سۈيىدە ئابىزەن قىلدۇرسا ھەم ئۇنىڭ بىلەن ھۆقىنە قىلىپ
بەرسە، ناھايىتى ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر ئاق خۇن كۆپ كەلگەن بولسا، 5 گرام ئاقاقييانى دائىم
يەپ بەرسە ھەم ئۇنىڭدا ھەمەلچە قىلسا ياكى مۇۋاپق مىقداردىكى
پاقييوبۇرمىقىنى ئېزىپ، ئۇنى بالىياتقۇغا قويىسا ياخشى مەنپەئەت
قىلۇر.

ئەگەر 15 گرام نېلۈپەر يىلتىزى بىلەن 10 گرام نېلۈپەر ئۇرۇقىنى
قايىتىپ ئىچىپ بەرسىمۇ پايدىلىق بولۇر.

ئەگەر كىشى 2 گرام جەۋى ماسىلنى ئېزىپ، ئۇنى مۇۋاپق
مىقداردىكى شېكەر بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ، ئەمەلىي ئەھۋالغا قاراپ
مۇۋاپق مىقداردىكى سۇ ياكى كالا سۇتى بىلەن بىلەن يېسە، ئاق
خۇن كۆپ كېلىشكە ناھايىتى پايدىلىقتۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام سېرىق ئوت ئۇرۇقىنى قورۇپ تالقانلاپ،
ھەر كۈنى 10 گرامدىن يەپ بەرسە، ئاق خۇن كېسىلىكە مەنپەئەتى
بولۇر.

ئەگەر ئاق خۇن كۆپ كەلسە، 5 گرام قارا خەشخاش ئۇرۇقىنى
سوقۇپ تالقانلاپ، مۇۋاپق مىقداردىكى شاراب بىلەن بىلەن قوشۇپ
ئىچىپ بەرسە، ئۇنىڭغا ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى مۇۋاپق مىقداردىكى ھەببۈلئاس ئۇرۇقىنى ياكى
ھەببۈلئاسنىڭ يوپۇرمىقىنى قايىتىپ سۈيىدە ئابىزەن قىلسا ھم
ھەمەلچە قىلىپ بالياتقۇغا قويىسا، ناھايىتى تېز مەنپەئەتى بولۇر.
ئەگەر كىشى ئانار گۈلى بىلەن ئانار پوستىنى قايىتىپ ئابىزەن
قىلسا ئاق خۇن دەپئى بولۇر.

ھەيز كۆپ كېلىشىنىڭ ئىلاجى

ئەگەر ھەيز كۆپ كەلسە مۇۋاپق مىقداردىكى قارا زىرىنى تېزىپ
ھەمەلچە تەيارلاپ، ئۇنى بالياتقۇ ئىچىكە قويىسا، ناھايىتى ياخشى
مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى مۇۋاپق مىقداردىكى سېمىز ئۇت كۆكىنى قايىتىپ
ئىستېمال قىلسا ياكى سېمىز ئۇتنى سىقىپ سۈيىنى ئېلىپ ئىچىپ
بەرسە ياكى ئۇنى بالياتقۇغا قويىسا، ھەيز كۆپ كېلىشكە مەنپەئەتى
بولغاي.

ئەگەر 15 گرام سېرىق ئۇت ۋە مۇۋاپق مىقداردىكى قورۇپ
سارغايىتلغان سېرىق ئۇت ئۇرۇقىنى تېزىپ، ھەمەلچە تەيارلاپ ئىش-
لمىتسە، ھەيز كۆپ كېلىش كېسىلىكە مەنپەئەت بولۇر.
ئەگەر ھەيز كۆپ كەلسە 3 گرام مۇرمەككىنى ئىلىتلىغان تۇخۇم

بىلەن قوشۇپ دائىم يېپ بەرسە ھەيزىنى توختاتقاي.
ئەگەر ھەيز كۆپ مېڭىپ كەتسە، 15 گرام جۈپتى بەللۇتنى
قايىتىپ ئىچسە ياكى ئۇنى بالياتقۇ ئىچىگە قويسا ھەم مۇۋاپق
مقداردىكى ئانار پوستىنى قايىتىپ ئابىزەن قىلىپ بەرسە مەنپەئەت
قىلغاي.

ئەگەر 5 گرام سەمغى ئەرەبىنى ئېزىپ تالقانلاپ دائىم يېپ بەرسە
ھەم سەمغى ئەرەبىنىڭ تالقىنىنى كالا يېغى بىلەن قوشۇپ بالياتقۇ
ئىچىگە قويسا ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر ھەيز كۆپ مېڭىپ كەتسە، 15 گرام سۇماقنى يۇمىشاق
ئېزىپ، مۇناسىپ ئەرق دورىلار بىلەن بىلە دائىم ئىچىپ بەرسە
پايدىلىقتۇر.

ئەگەر ھەيز كۆپ مېڭىپ كەتسە، ئۆتكۈر سركىدە ئابىزەن
قىلىپ ئولتۇرۇپ بەرسىمۇ مەنپەئەتى بولۇر.
ئەگەر مورمەككى ۋە سۇماقنى يۇمىشاق سوقۇپ، ئىشەك تېزىكە-
نىڭ سۈيى بىلەن مەلھەم قىلىپ فەرزىجە قىلسا مەنپەئەت
قىلغاي.

ئەگەر ھەيز كۆپ مېڭىپ كەتكەن بولسا، كۆيدۈرۈلگەن قەغەز،
ئاڭ كۈندۈر، گىل مەختۇم، ئانار پوستى، شادىنەج، يېسىسىمۇق، يېڭى
ساپال، يۇمغاقسۇت ئۇرۇقى قاتارلىقلارنى تەڭ مقداردا ئېلىپ، ھەببۇل-
ئاس سۈيى بىلەن مەلھەم قىلىپ فەرزىجە قىلسا مەنپەئەتى
بولۇر.

* * * * *

هەيىز كەلمەسلىكىنىڭ قىلاچى

* * * * *

ئەگەر كىشى 15 گرام كاسىنە ئۇرۇقىنىڭ شىرىسىنى چىقىرىپ ئىچسە، ئىسىقلق ۋە قۇرۇقلۇق سەۋەبىدىن بولغان هەيىز توختاپ قېلىشقا مەنپەت قىلۇر. ئەگەر مۇۋاپىق مىقداردىكى ئوردانىنى يۈمىشاق ئېزىپ فەرزىجە ياساپ بالىياتقۇ ئېغىزىغا قويىسمۇ مەنپەتى بولۇر. ئەگەر مۇۋاپىق مىقداردىكى قىچىنى سۇدا ئېرىتىپ ئېزىپ ئىچىپ بەرسە ھەم ئۇنى بالىياتقۇغا كىركۈزى، هەيىز كەلمەسلىككە مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى هەيىز كەلمىسە بىر گرام ھىڭنى مۇۋاپىق مىقداردىكى پىلىپىل بىلەن قوشۇپ تالقانلاپ يېسە ھەم گۈلخەيرىنى قايقاتقان سۇدا ئابىزەن قىلسا هەيىزنى ماڭدۇرغايى ھەم بالىياتقۇ ياللۇغىغا مەنپەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى 30 گرام ھەسەلگە 150ml يامغۇر سۈيىنى قوشۇپ ئىچىسىمۇ هەيىز ماڭغۇزغاي. ئەگەر كىشى مۇۋاپىق مىقداردىكى تۈرۈپ ئۇرۇقى بىلەن سەۋەزە ئۇرۇقىنى تالقانلاپ بىر قانچە كۈن داۋاملىق يەپ بەرسە هەيىزنى ماڭغۇزغاي.

ئەگەر ھەیز كەلمىسە، پىشقاڭ سېرىق قۇمۇنىڭ شىرىسىنى چىقىرىپ مۇۋاپىق مىقداردىكى تۈخۈم سېرىقى ياكى موم بىلەن قوشۇپ ھەممەلچە قىلسا مەنپەت قىلغاي. ئەگەر كىشى كۆك تەرخەمەك پۇستىنى سۇدا قاينىتىپ، ئاندىن بىرەر مۇناسىپ شەربەت بىلەن قوشۇپ تاتلىق قىلىپ بىر نەچچە قېتىم ئىچىپ بەرسە ھەيىزنى راۋان قىلغاي.

ئەگەر كىشى ئاچچىق بادامدىن 10 گرامنى داۋاملىق يىپ بەرسە ھەم ئۇنىڭدا ھەممەلچە قىلسا، ھەيىزنى ماڭغۇزغا ياكى 2 گرام لاجۇ-ۋەردىنى تالقانلاپ يېسە ھەم ھەممەلچە قىلسىمۇ شۇنداق تىسىرنى بەركەي.

ئەگەر ھەيىز توختاپ قالغان بولسا، مۇۋاپىق مىقداردىكى سەۋەن يىلتىزىنى گۈل يېغىدا قاينىتىپ، ئاندىن بالياتقۇ ئىچىگە قويى مەنپەتى بولغا ي.

ئەگەر كىشى 10 گرام بەرمنجاسىپ (شام ياغىچى)نى قاينىتىپ سۈزۈپ ئېلىپ، پىسەپلىرىنى تۆۋەنكى قورساق قىسىغا يىنى بالياتقۇ ساھەسىكە زىمات قىلسا، قاينىتىپ ئالغان سۈيىنى ئىچسە ھەم ئۇنىڭدا ئابىزەن قىلىپ ئولتۇرسا، ھەيىز توختاپ قېلىشىغا ياخشى مەنپەت قىلغاي. بەرمنجاسىپنىڭ ئۇسارتىنى ئېلىپ مۇۋاپىق مىقداردىكى مور-مەككى بىلەن قوشۇپ شامچە تەبىيارلاپ بالياتقۇ ئېغىزىغا قويىسىمۇ مەنپەتى ياخشى بولغا ي.

ئەگەر كىشى 10 گرام يالپۇزنى قاينىتىپ ئىچسە ھەم بالياتقۇ ئېغىزىغا قويىسا ياكى 5 گرام شۇمىشىنى سۇدا ئېزىپ ئىستېمال قىلىپ

بەرسە، توسالغۇلارنى ئىچىپ، ھەيز مائغۇزغاي، ئەگەر كىشى 5 گرام دارچىننى سوقۇپ تالقانلاپ، ھەسەل بىلەن قوشۇپ ئىستېمال قىلسا ھەم 10 گرام سۇزازىنى قايىتىپ ئىچسە ياكى سۇزازىنى سوقۇپ تالقانلاپ ھەمەلچە قىلسا مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 15 گرام پوستى ئاچرىتىلغان كۈنجۈتنى قايىتىپ سۈينى ئىچىپ بەرسە، ھەيزنى مائىدۇرۇش تەسىرىنى بەرگەي. ئەگەر 5 گرام جاۋاشىرنى تالقانلاپ يالغۇز ھالەتتە ياكى مۇۋاپىق مىقداردىكى ھەسەل بىلەن قوشۇپ يېسە ياكى ھەمەلچە قىلسا پايدىد لىقتۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام سىياداننى ئىستېمال قىلىشنى داۋاملىق داۋاملاشتۇرۇپ بەرسە، ھەيز توختاپ قىلىشقا مەنپەئەت قىلغاي، جىذىسىي مۇناسىۋەتتىن ئاۋۇال زەمچىنى يۇمىشاڭ سوقۇپ ھەمەلچە تەبىيارلاپ ئىشلەتسە، ھەيز مائغۇزغاي.

ئەگەر كىشى ياؤا پىيازنىڭ سۈينى چىقىرىپ ئىچىپ بەرسە ھەم ياؤا پىيازدا ياسالغان سىركىنى نان بىلەن بىللە يېپ بەرسە ياكى ياؤا پىيازنى مۇدەبىھەر قىلغاندىن كېيىن ھەسەل بىلەن قوشۇپ 70 گرامدىن يېسە، ھەيز كەلمەسلىككە مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر ھەيز كەلمىسە، 25 گرام ئازگال مونچىقى گۈلى ۋە 15 گرام خەشخاش پوستىنى 2 كىلوگرام سۇدا قايىتىپ سۇزۇپ ئەللىپ، سۈيىدە پاختىنى ھۆل قىلىپ بالىياتقۇ ساھەسىگە ئىسىق ئۇتكۈزۈپ بەرسە، ھەيز مائغۇزغاي.

ئەگەر كىشى 10 گرام ئەپسەنلىنى قايىتىپ ھەسەل بىلەن

قوشۇپ ئىچسە، ھەمەلچە قىلسا ھەم قاينىتىپ ئالغان سۈيىدە ئابىزەن
 قىلسا ھېيز ماڭغۇزغاي. ئەگەر كىشى 10 گرام ھىڭنىڭ ئۇرۇقىنى قاينىتىپ ئىچىپ بەرسە
 ھەم ھەمەلچە قىلىپ ئىشلەتسە، ھېيز توختاپ قىلىشقا مەنپەئەت قىلۇر.
 ئەگەر كىشى ھېيز كەلمىسە، ئۇد سەلب يىلتىزىدىن 5 گراھنى
 تالقانلاپ ئىستېمال قىلسا ناھايىتى پايدىلىقتۇر. 10 گرام ئارپىبەدىيان
 يىلتىزى، 10 گرام بەدىيان ئۇرۇقىنى قاينىتىپ سۈزۈپ ئېلىپ سۈيىنى
 ئىچىپ بەرسىمۇ ھېيز ماڭغۇزغاي. ئەگەر ھېيز كەلمىسە، قۇندۇز قەھرى، بەدىياننى مۇۋاپىق مىق-
 داردا ئېلىپ سوقۇپ، ئەلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ، كالىنىڭ ئۆتى بىلەن
 شىياف قىلىپ بالياتقۇ ئاغزىغا قويىسا مەنپەئەت قىلغاي. ئەگەر ھېيز تۇتۇلغان بولسا، قارا سۇنانى مۇۋاپىق مىقداردا
 ئېلىپ قاينىتىپ تەمنى چىقىرىپ، سۈيىدە ئابىزەن قىلىپ ئولتۇرسا
 ياكى نوشۇدۇر بىلەن پىلتە ياساپ پەرجىكە قويىسا ھېيزنى راۋان قىلۇر.

باھ ئاجىزلىقىنىڭ ئىلاجى

ئەگەر كىشى يائاق مېغىزىنى دائم يەپ بەرسە، بولۇپمۇ كۆك
 يائاق مېغىزىنى ئاق شېكەر بىلەن قوشۇپ تالقانلاپ دائم يەپ بەرسە،
 باھ ئاجىزلىقىغا مەنپەئەت قىلغاي هەمدە يائاق مېغىزىنىڭ يېغىنى دائم

ئىستېمال قىلسىمۇ باهنى كۈچەيتىكەي. ئەگەر كىشى مۇۋاپق مىقداردىكى بۆرە ئەرمىنى بىلەن ھىڭنى ئېزىپ ھەسەل بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ زەكەرگە سۈركەپ بەرسە، باهنى قۇۋۇھتلەپ، باه ئاجىزلىقىغا مەنپەئەت قىلغاي. ئەگەر 10 گرام كەرەپشە ئۇرۇقىنى ئاق شېكەر بىلەن قوشۇپ ئېزىپ تالقانلاپ، ھەسكە يېغى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ داۋاملىق يەپ بەرسە، باه ئاجىزلىقىغا مەنپەئەت قىلغاي. ئەگەر كىشى 15 گرام رۇم بەدىيان، 10 گرام لاچىندانە، 5 گرام سەۋزە، 5 گرام سەۋزە ئۇرۇقى قاتارلىقلارنى دەملەپ سۈيىنى دائىم ئىچىپ بەرسە، باه ئاجىزلىقىغا ياخشى مەنپەئەت قىلىپ، باهنى كۈچەيتىكەي.

ئەگەر كىشى 5 گرام زاراثزا ئۇرۇقى، 15 گرام ھېبى زەلم، 15 گرام ھېبەتۈلخۇزدا، 15 گرام پىستە مېغىزى، 30 گرام تاتلىق بادام مېغىزى قاتارلىقلارنى تالقانلاپ داۋاملىق يەپ بەرسە مەننىي كۆپەيتىكەي ھەم باهنى قوزغاتقاي، يۇقىرىقى دورىلارغا مۇۋاپق مىقداردا قارا شېكەر ياكى ھەسەل قوشۇپ يەپ بەرسە، باهنى قوزغاش تۈنۈمى تېخىمۇ ياخشى بولۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام زەنجۇلىنى ئېزىپ تالقانلاپ، ھەر كۈنى كالا سۇتى بىلەن بىللە ناشىدا يەپ بەرسە باهنى قۇۋۇھتلەش تەسىرىنى بەرگەي.

ئەگەر كىشى ياۋا پىيازانى زەنبىق يېغىدا قايىتىپ، ئاندىن تۈنىڭ يېغىنى ئايىپ ئېلىپ پۇت-پا قالچاقلىرىنى تۈۋۈلەپ ياغلاب بەرسە ھەم

بۇ خىل ئۇسۇلىنى يەتنە كۈنگىچە داۋاملاشتۇرۇپ بەرسە، باھ ئاجىزلىدە قىغا ناھايىتى ياخشى مەنپەئەت قىلغاي ھەم باھنى قۇۋۇمىلىكەي. ئەگەر كىشى تۇدەرنى سوقۇپ تالقانلاب، يۇمىشاق سوقۇلغان ئاق شېكەر بىلەن بىللە قوشۇپ 10 گرام ئەتراپىدا يېپ بەرسە مەنپە ئەت قىلغاي. ئەگەر كىشى نارجىل مېغىزى، خام پىياز ياكى پىشقان پىياز قورۇپ سارغايتىلغان سامساق، كەپتەر باچىسىنىڭ گۆشى، ياش توخۇ گۆشى، سېمىز پاختكەك گۆشى، تۇردىك گۆشى قاتارلىقلارنى ئايىرم-ئايىرم هالدا دائم يېپ بەرسە، باھنى كۈچلەندۈرۈش تەسىرىنى بەركەي.

ئەگەر كىشى ئەنجۇرنى يائاق مېغىزى ۋە بادام مېغىزى بىلەن يېپ بەرسە، باھ ئاجىزلىقىغا ياخشى مەنپەئەت قىلغاي. ئەگەر كىشى 2 گرام تېشىلىكەن مەرۋايىتىنى سوقۇپ تالقانلاب يېپ بەرسە ھەم 5 گرام بوزىدان، 15 گرام شاقاقۇلنى سوقۇپ تالقانلاب، ھەسەل ياكى ئاق شېكەر بىلەن قوشۇپ يېپ بەرسە باھنى قۇۋۇمىلىكەي. ئەگەر كىشى سۆرۈنچان، مۇقەل، پىننە قاتارلىقلارنى 5 گرامدىن ئېلىپ قايىنتىپ ياكى تالقانلاب ئىستېمال قىلىپ بەرسىمۇ مەنپەئەتى بولۇر.

ئەگەر كىشى مۇۋاپق مىقداردا توخۇ تۇخۇمى بىلەن سېرىقماينى قوشۇپ يېپ بەرسە، باھنى كۈچلەندۈرگەي. كەكلىكىنىڭ گۆشىنى دائم يېپ بەرسىمۇ باھنى كۈچلەندۈرۈپ، باھ ئاجىزلىقىغا مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى 10 گرام خولىنجانى تالقانلاب، بىر كىلوگرام كالا

سۇتىدە قايىنتىپ ھەر كۈنى ئەتكەندە ئىچىپ بەرسە ناھايىتى پايدىد
لىقتۇر ھەم باھنى قۇۋۇھتلىگەي. ئەگەر كىشى توخۇ كۆشى شورپىسى
بىلەن توخۇنىڭ مېڭىسىنى دائم يەپ بەرسە، باھ ئاجىزلىقىغا مەنپە-
ئەت قىلغاي ھەمەدە قۇشقاچ مېڭىسىنى ياسىمەن يېغى بىلەن ئارىلاش-
تۇرۇپ زەكەرگە ۋە پۇت-پاقالىچاقلىرىغا سۇركەپ بەرسە، جىنسىي
قۇۋۇھتنى ئاشۇرغاي.

ئەگەر كىشى 10 گرام چامغۇر تۇرۇقىنى چامغۇرنىڭ ئۆزى بىلەن
قوشۇپ پىشۇرۇپ يېپ بەرسە، مەنپىنى كۆپىتىكەي ھەم باھنى قۇۋۇھتلىگەي.
كالا سۇتى بىلەن ئاق شېكەرنى قوشۇپ قايىنتىپ ئىچسە باھنى
قۇۋۇھتلىگەي.

ئەگەر كىشى 5 گرام ئوردانى تالقانلاپ، موۋاپق مىقداردىكى
ھەسەل بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ يېپ بەرسە، باھ ئاجىزلىقىغا ياخشى
مەنپەئەت قىلغاي ھەم قىزىلچىنى قىچا بىلەن بىللە قايىنتىپ ئىچىپ
بەرسىمۇ جىنسىي قۇۋۇھتنى ئاشۇرغاي.

ئەگەر كىشى مومىيانى نەغەز كۈلىنىڭ يېغىدا ئېرتىپ زەكەرگە
سۇركەپ بەرسە باھنى كۈچلەندۈرگەي.

ئەگەر كىشى 10 گرام سوئلەپ مىسرىنى تالقانلاپ سۇت بىلەن
بىللە ئىستېمال قىسا، باھ ئاجىزلىقىغا ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر 5 گرام كۈندۈرنى تالقانلاپ ئىلىتلىغان توخۇم بىلەن
بىرلىكتە يېپ بەرسە ناھايىتى پايدىلىق بولۇر.

ئەگەر كىشى 6 گرام ھىڭ تۇرۇقىنى تالقانلاپ كالا سۇتى بىلەن
بىللە ئىچىپ بەرسە، باھ ئاجىزلىقىغا ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى قىچا ئۇرۇقىنى ئازراق نەمدەپ، ئاندىن ئۇنى سايىدا
 قۇرۇتۇپ، سوقۇپ تەڭ مىقداردىكى يۈمىشاق سوقۇلغان ئاڭ شېكەر
 بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ ھەر كۈنى ئەتكەندە 10 گرامدىن يېپ بەرسە،
 باه ئاجىزلىقىغا ياخشى مەنپەئەت قىلۇر. فەڭ
 ئەگەر كىمكى مۇۋاپق مىقداردىكى جۇڭنەنى سوقۇپ كەپتەر
 گۆشى بىلەن بىلە داۋاملىق يېپ بەرسە، جىنسىي ھەۋەسىنى زىيادە
 قىلۇر. بىرەن ئەرىپىنەن بىلەن بىلەن بىلەن بىلەن بىلەن بىلەن بىلەن
 ئەگەر كىشى قارا بۇقىنىڭ يۈرىكى بىلەن تېزىكىنى قوي يېغى
 ۋە سېرىقماي بىلەن بىلە ئارىلاشتۇرۇپ زەكىرىگە دائم سۈركەپ
 بەرسە، جىنسىي ئىقتىدارنى كۈچەيتىكەي. 05 رېشىنەن
 سەۋىزىنى كەپتەر گۆشى بىلەن بىلە پىشۇرۇپ داۋاملىق يېپ
 بەرسىمۇ باھنى كۈچەيتۈر. مەنلىقىنىڭ بىلەن بىلەن بىلەن بىلەن بىلەن بىلەن بىلەن بىلەن بىلەن

مەننىي تىزىن مېشكىن كېتىشنى ۋە كۆپ ئېھتىلام
بولۇشنىلىق ئىلاجى

ئەگەر كىشى قۇرۇق يۈمىغاسۇتنى تالقانلاپ تەڭ مىقداردا ئاڭ
 شېكەر قوشۇپ يېسە، شەھۋانىي تۈيغۇ سېزىمى ئېشىپ كېتىشنى
 بولغان ئېھتىلام بولۇشقا مەنپەئەتى بولۇر. تەڭ
 ئەگەر كىشى خورما ئۇرۇقىنى سوقۇپ، ئۇنىڭغا تەڭ مىقداردىكى
 ئاڭ شېكەر قوشۇپ يېسە، كۆپ ئېھتىلام بولۇشقا پايدىلىق بولۇر.

ئەگەر كىشى مۇۋاپىق مىقداردا ئېلىپ، يۈمىشاق تالقانلاپ، ئۇنىڭغا شېكەر قوشۇپ ھەر كۈنى يېسە، مەننىي مېڭىپ كېتىش ۋە كۆپ ئېتىلام بولۇشقا مەنپەت قىلۇر ھەم باھنى قۇۋۇھەتلىكىي. 5 گرام تەمرى ھىندى ئۇرۇقىنىڭ مېغىزىنى سوقۇپ تالقان تەبىارلاپ ھەر كۈنى ئەتكەندە يېسە، مەننىي تېز كېتىپ قېلىشقا مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى قىزىل بەھەمن، سۆتلىپ مىسىرى، ئاڭ بەھەمن، ئىسپىغۇل قاتارلىق دورىلارنىڭ ھەممىسىنى قوشۇپ سوقۇپ، تالقان تەبىارلاپ يېسە، مەننىي تېز مېڭىپ كېتىشكە ياخشى مەنپەت قىلۇر. ئەگەر كىشى 10 گرام پاقييوبۇرمىقى ئۇرۇقىنى تالقانلاپ، كالا سوتى بىلەن قوشۇپ يەپ بەرسە، مەننىي ئېقىپ كېتىشكە مەنپەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى تەمرى ھىندى ئۇرۇقىنى قورۇپ پوستىنى ئېلىۋەتلىپ، مېغىزىنى سوقۇپ قورۇپ، ئاندىن پوستى ئاقلانغان ماش ۋە ئاڭ شېكەر قوشۇپ تالقان تەبىارلاپ ھەر كۈنى ئەتكەندە مۇۋاپىق مىقداردا ئېلىپ ئۆچكە ياكى قوي سوتى بىلەن ئىچىپ بەرسە، مەننىي ئېقىپ كېتىشكە مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى ئوغرتىشكەننى سوقۇپ تالقان تەبىارلاپ، ئۇنى مۇۋاپىق مىقداردىكى ھەسەل بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ ئۆچكە سوتى بىلەن بىللە ئىچىپ بەرسە، مەننىي ئېقىپ كېتىشكە مەنپەت قىلۇر. ئەگەر كىشى قىچا ئۇرۇقىنى يۈمىشاق ئېزىپ، ئازراق نوقۇت قوشۇپ يېسە ھەم 5 گرام ئىسپىغۇل پوستىنى كالا سوتى بىلەن بىللە

ھەر كۈنى كەچتە ئۇخلاش ۋاقتىدا ئىستېمال قىلسا، مەنىي ئېقىپ
كېتىشكە مەنپىمەت قىلۇر.

ئۇرۇقدان ياللۇغىنىڭ ئىلاجى

ئەگەر ئۇرۇقدان ياللۇغى بولغان كىشى ماش ئۇنىنى ئۇرۇقدان
خالتىسغا چىپپە بەرسە ياكى يۇمغاقسۇت كۆكىنى ھەسەل بىلەن
ئارىلاشتۇرۇپ تاڭسا ياخشى مەنپىمەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 5 گرام بېھى ئۇرۇقى، 5 گرام مارجان شوخلا،
5 گرام ئۇسۇڭ ئۇرۇقى، 5 دانه چىلان، 12 دانه سەرپىستان قاتارلىق
دورىلارنى سۇغا چىلاپ ياكى قايىتىپ ئاندىن سۈزۈپ سوۋۇتۇپ،
25 گرام نېلۇپەر شەربىتى قوشۇپ ئىچسە، ئۇرۇقدان ياللۇغى ۋە
ئاغرىقىغا مەنپىمەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى كىل ئەرمىنىنى قەشقەر ئۇپىسى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ
ئۇرۇقدانغا چاپسا ھم كۆك يۇمغاقسۇت سوتىدە ئازراق ئېپىوننى
ئېرىتىپ ئۇرۇقدانغا تاڭسا، ئۇرۇقدان ياللۇغىغا مەنپىمەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى پىننە يوپۇرمىقىنى سوقۇپ ئۇرۇقىسىز ئۈزۈم بىلەن
يدىلىك ئۇرۇنغا تاڭسا، ئۇرۇقدان ياللۇغىنى قايتۇرۇپ، قاتىقلىشىنى
يۇفساتقايى.

ئەگەر كىشى سۈزۈپ ئۇرۇقىنى سوقۇپ زىمات تەبىيارلاپ يەرىلىك

ئورۇنغا تائىسا ھەم زەيتۈن يېغى بىلەن ھەسەلنى ئارىلاشتۇرۇپ ئۇرۇق-

دانغا تائىسا، سوغۇقتىن بولغان ئۇرۇقدان ياللۇغىغا مەنىپەئەت قىلغاي.

ئۇرۇقدان ياللۇغى بولغان كىشى 5 گرام سېرىق سەبرىنى سۇدا

ئېرىتىپ سىرتتن ئىشلەتكەي ھەم كۈنچۈتنى سۇدا ئېزبپ ئىلمان

ھالەتتە ئۇرۇقدان خالتىسغا زىمات قىلىپ بەرگەي. زىرىنى سوقۇپ

زەيتۈن يېغى بىلەن قوشۇپ يەرلىك ئورۇنغا تائىغاي. چەلەڭنى كۆي-

دۇرۇپ كۈلىنى تۇخۇم ئېقى بىلەن قوشۇپ ئۇرۇقدانغا تائىغاي.

ئەگەر كىشى بەزرولبەن جىنى شارابقا چىلاپ زىمات قىلىپ تائىسا،

ئىسىقتىن بولغان ئۇرۇقدان ياللۇغىغا مەنىپەئەت قىلغاي. ھەببۈلئاس

ئۇرۇقى ياكى ھەببۈلئاس يوپۇرمىقىنى قاينىتىپ ئىچكەي ياكى ئۇلارنى

سوقۇپ زىمات تەبىارلاپ يەرلىك ئورۇنغا چاپقاي.

ئەگەر كىشى تۇخۇم ئېقىنى ماش ئۇنى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ

يەرلىك ئورۇنغا تائىسا، ئۇرۇقدان ياللۇغىغا تېز مەنىپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى گىلى مەختۇمنى كۈلاپ ياكى كۈل يېغى بىلەن

قوشۇپ ئارىلاشتۇرۇپ يەرلىك ئورۇنغا تائىسا، ياخشى مەنىپەئەت قىلۇر.

ئاق سەندەل ياكى قىزىل سەندەلنى ئېكەكىدەپ ماش ئۇنى ۋە كاسىنە

سوپىي بىلەن قوشۇپ يەرلىك ئورۇنغا تېڭىپ بەرسە، ئۇرۇقدان ياللۇ-

غىغا ياخشى مەنىپەئەت بولۇر.

ئۇرۇقدان ياللۇغى بولغان كىشى 10 گرام ئاق لەيلىك كۈلىنى

قاينىتىپ سوپىنى ئىچكەي، ھورىدا ئۇرۇقداننى ھورلاندۇرغاي. ئۇنىڭ

تىرىپلىرىنى ئۇرۇقدانغا تائىغاي. ئۇشىنى قاينىتىپ سوپىنى ئىچكەي.

پىسەپلىرىنى ئۇرۇقدانغا تېڭىپ بەرگەي، بۇ سوغۇقتىن بولغان ئۇرۇق-

دان ياللۇغىغا مەنپەئەت قىلۇر. ئەگەر كىشى زەنبىق يېغىنى تاناسىل ئەزاغا تېمىتىپ بەرسە، ئۇرۇقدان ياللۇغىغا ياخشى مەنپەئەت قىلغاي.

سۈيىدۈلگى تۇتالماسلىقىنىڭى ئىلاجىنى

ئەگەر كىشى سۈيىدۈلگى تۇتالماسا، تاۋۇز پوستىدىن 10 گرام قۇرۇپ، يۇمشاق ئېزىپ، دوۋسۇن ساھەسىگە چاپقاي. ئەگەر كىشى سۇماقنى يۇمشاق ئېزىپ، زەگەر تۈۋىدىن دوۋساق ساھەسى ۋە كىندىكىچە تېڭىپ بەرسە، سۈيىدۈلگى تۇتالماسلىققا مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى سۈيىدۈلگى تۇتالماسا، توخۇنىڭ تاشلىقىنى قورۇپ يېگەي. سەۋىز يوپۇرمىقىنى سىقىپ سۈيىنى ئىچكەي. زىزە بىلەن تۈزىنى تەڭ مىقداردىن ئېلىپ يۇمشاق ئېزىپ، ھەسەل بىلەن خېمىر قىلىپ ئازراقتىن ھەر كۈنى يېگەي.

ئەگەر كىشى سۈيىدۈلگى تۇتالماسا، ئۆچكىنىڭ ئۇرۇقدىنىنى قورۇپ يېگەي. جوزنى سوقۇپ دوۋسۇن ساھەسىگە زىمات قىلغاي. توخۇنىڭ تاجىسىنى قورۇپ يېگەي.

ئەگەر كىشى سۇمبۇل رۇمى، كەرەپىشە ئۇرۇقى، زىغىرنى تالقانلاپ يېسە ياكى ئۇلاردىن زىمات تەبىارلاپ دوۋسۇن ساھەسىگە چاپسا، ئۇخلىغان ۋاقتىتىكى سۈيىدۈلگى تۇتالماسلىققا مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى كېچىسى سىيىپ ياتسا، 5 گرام سۈمبۈل دۇمىنى
قاينىتىپ سۈيىنى تىچكەي ياكى زىمات تەبىيارلاپ دوۋسۇن ساھەسىگە
تاڭغاي. 5 گرام خولىنجانى سوقۇپ تالقانلاپ، سوۋۇتۇلغان قايىناق سو
بىلەن تىچكەي.

ئەگەر كىشى كېچىسى تۇخلىغاندا سىيىپ ياتسا، زەمچە بىلەن
گۇڭگۈرت ئارىلاشتۇرۇلغان سۇدا تۇلتۇرۇپ بەرسە مەنپەتى بولۇر.
ئەگەر كىشى توخۇ تاشلىقى پوستىنى يۈيۈپ، قورۇپ سارغاي-
تىپ، ئاندىن تالقانلاپ يەپ بەرسە، سىيىپ يېتىش كېسىلىكە مەنپە-
تەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى 10 گرام قارا زىرىنى سوقۇپ، تۆز ۋە ھەسەل بىلەن
مۇۋاپىق مىقداردا ئارىلاشتۇرۇپ داۋاملىق يەپ بەرسە، سىيىپ يېتىشنى
دەپىسى قىلۇر.

ئەگەر كىشى 15 گرام جۈپتى بەللۇتنى سوقۇپ تالقانلاپ، مۇۋا-
پىق مىقداردىكى ھەسەل بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ يېسە، سىيىپ يېتىشنى
يوق قىلۇر.

ئەگەر كىشى سۈيدۈك تۇتالىمسا، مۇۋاپىق مىقداردىكى موزىنى
ئېلىپ، توخۇ تۇخۇمنىڭ شاكىلى بىلەن بىللە سوقۇپ، ئازراق
قارىمۇچ سېلىپ يېسە ياكى توخۇ گۆشىنى تۆز بىلەن پىشۇرۇپ يېسە
مەنپەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام سامساق، 5 گرام موزا، 5 گرام ئاچچىق ئانار
پوستى قاتارلىقلارنى سوقۇپ، قوي مايقى چوڭلۇقىدا ھەب تەبىيارلاپ
چالا پىشۇرۇلغان توخۇ تۇخۇمنىڭ سېرىقى بىلەن قوشۇپ يېسە،

سويدوك توتالماسلق كىسىلىكە مەنپەئەت قىلۇر. ئەگەر كىشى سويدوك توتالمسا، تۈرۈپ تۈرۈقىنى سوت بىلەن قايىنتىپ ئىچكەي، كۈندۈر بىلەن سۆئىدىنى ئېلىپ قىفت بىلەن بىلە سوقۇپ تالقانلاپ كاپ ئەتكەي. سىيادان، جۇونى، كۈندۈر، شولتا، ئاقلانغان كۈنجۈت قاتارلىقلارنى تەڭ مىقداردا ئېلىپ، سوقۇپ تالقازلاپ، هەر كۈنى يەپ بەرگەي.

بۇرەك قىشىنىڭ ئىلاجى

ئەگەر كىشى ئارپىبەدىيانى قايىنتىپ ئىچىپ بەرسە تاشنى پارچىلاپ چۈشۈرەر. ھەلىيون تۈرۈقىدىن 10 گرامنى سوقۇپ ئازراق بىلسان يېغى ۋە ھەسەل بىلەن بىلە يېسمۇ مەنپەئەت قىلۇر. ئەگەر كىشى چامغۇر تۈرۈقىنى قورۇپ، هەر كۈنى 10 گرامدىن مەلۇم مەزكىل يەپ بەرسە، بۇرەكتىكى تاشنى پارچە-پارچە قىلىپ چۈشۈرەر.

ئەگەر كىشى توشقان گۆشىنى قىزىل نوقۇتنىڭ سويدىدە پىشۇرۇپ يېسە، بۇرەكتىكى تاشنى پارچىلاپ چۈشۈرۈشتە تۈنۈمى ياخشى بولۇر.

ئەگەر بۇرەكتە تاش بولسا 10 گرام پىلىپلىنى يۇمشاق ئېزىپ، تۈنى ئەرقى بەدىيان بىلەن بىلە داۋاملىق ئىستېمال قىلىپ بەرسە تۈنۈمى بولۇر.

ئەگەر بۇرەكتە تاش بولسا، تۇرۇپ تۇرۇقىنى سوقۇپ ھەر كۈنى 5 گرامدىن كاپ ئەتكەي ياكى تۇرۇپ تۇرۇقىنى قايىتىپ سۈيىنى ئىچكەي. چەلەڭ تۇرۇقى بىلەن چەلەڭ يوپۇرمىقىنى قايىتىپ سۈيىنى ئىچكەي.

ئەگەر كىشى تۇرۇپ يىلتىزىنى كۆكى بىلەن بىللە سوقۇپ، سقىپ سۈيىنى چىقىرىپ، سۈيىدىن ھەر كۈنى ئەتكەندە 30 مىللەلىتىر ئەتراپىدا ئىچسە، بۇرەك تاش كېسىلىكە ياخشى مەنىپەنەت قىلىپ، تاشنى پارچىلاپ چۈشۈرەر. ئىزخىر يېغىدىن 10 گرامنى داۋام-

لمق ئىستېمال قىلسىمۇ يۇقىرىقىدەك تەسىرنى بەرگەي.

ئەگەر كىشى بىر دانە تۇرۇپنى ئۇيۇپ تۆشۈك ئىچىپ، ئۇنىڭ ئىچىگە چامغۇر تۇرۇقىنى سېلىپ توشقۇزۇپ، ئاندىن تۆشۈك ئېغىزىنى خېمىر بىلەن چاپلاپ ئېتىپ، قىزىق تونۇرغا قويۇپ ياخشى پىشقا نادا ئېلىپ، تۇرۇپنىڭ ئىچىدىكى چامغۇر تۇرۇقىنى ئېلىۋېتىپ، ھەر كۈنى تۇرۇپتن يەپ بەرسە، بۇرەك تاش كېسىلىكە مەنىپەنەتى ياخ-

شى بولۇر.

ئەگەر كىشى 10 گرام پىرسىياۋشانى 10 گرام ئارپا بىلەن قوشۇپ

قايىتىپ سۈيىنى ئىچىپ بەرسە، تاشنى پارچىلاپ چۈشۈرەر.

ئەگەر كىشى ئوغرتىكەننى قۇرۇتۇپ، ئېزىپ تالقانلىغاندىن كېيىن، ئۇنىڭدىن 10 گرامنى مۇناسىپ دورىلارنىڭ شىرسى بىلەن

بىللە ئىچىپ بەرسە تاشنى چۈشۈرەر.

ئەگەر كىشى چۈچە چىقىپ بولغان توخۇ تۇخۇمنىڭ شاكللىنى كۆيدۈرۈپ، ئۇنىڭ كۈلىنى يېسە ياخشى مەنىپەنەت قىلۇر. خوراز ۋە

مېكىيانىڭ ئىچكى ئەزىزلىرىنى پاكتىزلىپ ئۇنى كۆيدۈرۈپ كۈلىنى ئىستېمال قىلىسىمۇ، بۆرەك تاش كېسلىگە مەنپەت بولۇر.

بۆرەك ئاجىزلىقىنىڭ ئىلاجى

ئەگەر كىشى 10 گرام ئاق لهىلى ئۇرۇقى، 15 گرام ئىسپىغۇل، 10 گرام تاتلىق بېھى ئۇرۇقى قاتارلىقلارنىڭ لوئابىنى ياكى 10 گرام خەشخاش، 10 گرام زىخنىڭ شىرسىنى 200 مىللەلتىر سۇدا چىقدىپ، 30 مىللەلتىر تاتلىق ئانار شەربىتى بىلەن قوشۇپ، ئۇنىڭدا مەلۇم مىقداردا ئىسپىغۇل تالقىنىنى سېپىپ ئىچىپ بەرسە، سەپرا خىلىتىدىن بولغان ياكى قانىنىڭ هارارتىدىن بولغان بۆرەك ئاجىزلىقىغا مەنپەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى 15 گرام ئاق سەندەلنى ئەرقى كۇلاتتا سوزۇپ، ئۇنىڭغا كاپۇر ئارىلاشتۇرۇپ بۆرەك ساھەسىنى ئۇۋۇلاپ بەرسە، ئىسىقتنى بولغان بۆرەك ئاجىزلىقىغا مەنپەت قىلغاي.

ئەگەر بۆرەك ئاجىزلىغان بولسا، تاباشر، زىخ ياكى گلى ئەرمەنىنى سوقۇپ ئۇنى قوي سوتى بىلەن بىلە داۋاملىق ئىستېمال قىلىپ بەرگەي، سىركىنى كۈل يېغى ئارىلاشتۇرۇپ بۆرەك ساھەسىنى ياغلاپ بەرگەي.

ئەگەر كىشى 5 گرام سېمىز ئوت ئۇرۇقىنىڭ شىرسى ياكى 10 گرام ئوسۇڭ ئۇرۇقىنىڭ شىرسىنى سوغۇق سۇدا چىقىرىپ، ئۇ-

نىڭدا بىر گرام كاپۇرنى ئېرىتىپ، 30 مىللەلتىر سەندەل شەربىتى قوشۇپ ئىچىپ بەرسە، بۆرەكىنىڭ قىزىقلقى سەۋەبىدىن بولغان بۆرەك ئاجىزلىقىغا ناھايىتى ياخشى مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى قۇستە يېغى، زاراڭزا يېغى ياكى پىستە يېغىدا ئاچىققى بادام مېغىزى ياكى پەريپىيۇنى ئېزىپ بۆرەك ساھەسىگە چېپىپ بەرسە، بۆرەك ئاجىزلىقىغا مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى 30 گرام كۈنجۈت ياكى 20 گرام نارجىل مېغىزىنى ئاڭ شېكەر بىلەن بىلەن قوشۇپ تالقانلاپ ھەر كۈنى ئەتكەندا يەپ بەرسە، بۆرەك ئاجىزلىقىغا مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر كىشى بۆرەك ساھەسىنى توخۇ، ئۆرددەك ياغلىرى بىلەن ياغلاپ بەرسە، بۆرەك ئورۇقلاب كېتىشكە مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر بۆرەك ئاجىزلاپ ئورۇقلاب كەتكەن بولسا، نىشاشىنى بادام يېغى ياكى نارجىل يېغىدا قورۇپ، سۇتتە قايىنتىپ ناۋات قوشۇپ يېسە ياكى ئىلىتلىغان توخۇ تۇخۇملىنى ھەر كۈنى ناشتىدا ئىچسە بۆرەكىنى سەمرىتكەي.

ئەگەر كىشى پىستە مېغىزى، تاتلىق بادام مېغىزى، نارجىل مېغىزى، ياخاڭ مېغىزى، چىلغوزا مېغىزى، پىندۇق مېغىزى قاتارلىقلارنى بىرلەشتۈرۈپ ئېزىپ، ھەسەل بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ يەپ بەرسە، بۆرەك ئورۇقلاب كېتىشتن بولغان بۆرەك ئاجىزلىقىغا مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر بۆرەك ئورۇقلاب كەتكەن بولسا، خەشخاش ئورۇقى، تاتلىق قاپاق ئورۇقىنىڭ مېغىزى، چىكىت مېغىزى قاتارلىقلارنى ئايرىم ئايرىم ھالدا سوقۇپ، كالا سۇتى بىلەن بىلە داۋاملىق ئىچىپ بەرسە

بۇرەكى سەمرىتكەي.

ئەگەر كىشى 500 گرام كالا سۈتىدە 150 گرام تەزمنجىبىنى قايىتىپ ئېرىتىپ، هەر كۈنى ئىچىپ بەرسە بۇرەكە ياغ پەيدا قىلۇر. باهنى قۇۋۇھتلەپ، جىنسىي قۇۋۇھتنى ئاشۇرۇپ، بۇرەك ئاجىزلىقىغا مەنپەئەت قىلغاي.

مەقىەت بۇۋاسىرىنىڭ ئىلاچى

ئەگەر كىشى ھېلىلە كابىلى، ھېلىلە سىياھ، ئامىلە قاتارلىقلاردىن مۇۋاپىق ئېلىپ دەملەپ ئىچىپ بەرسە، بۇۋاسىرغە مەنپەئەت قىلغاي. كۈدىنىڭ ئۆزىنى ياكى كۈدە ئۇرۇقىنى ئىستېمال قىلسىمۇ ياخشى مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى بۇۋاسىر بولۇپ قالغان بولسا، كۈدىنى كالا يېغىد پىشۇرۇپ مەقئەتكە تاڭغاي. كۈدىنى قايىتىپ سۈيىنى ئىچكەي ھەم ئابىزەن قىلغاي.

ئەگەر كىشى پاقىيوبۇرمىقىنى قايىتىپ ئىچسە، بۇۋاسىر قېنىنى توختاتقاي. ئۇچ دانە ئەنجلەرنى سوقۇپ تالقان قىلىپ ياكى ئۇنىڭ شىرسىنى چىقىرىپ، ئىستېمال قىلسىمۇ بۇۋاسىر قېنىنى توختاتقاي. ئەگەر مەقئەتتە بۇۋاسىر بولۇپ قالسا، 10 گرام مۇقەلنى تالقانلاپ ياكى قايىتىپ ئىستېمال قىلغاي. كالىزىرنى چالا قورۇپ تالقانلاپ، هەر كۈنى 5 گرامنى كۈرۈچ بىلەن بىللە يېگەي.

ئەگەر كىشى هەر كۈنى بىر دانە تۇرۇپنى 15 گرام ناۋات بىلەن بىلە داۋاملىق يەپ بەرسە، بۇۋاسىر تۈگۈنچىلىرىنى يىلتىزىدىن چۈشۈرە. ئەگەر كىشى نارجىنىڭ پوستىنى كۆيىدۈرۈپ، تەڭ مىقداردىكى شېكەر بىلەن بىلەن يېسە، بۇۋاسىر قېنىنى توختاتقاي. 10 گرام تەمرى ھىندى تۇرۇقىنى قېتىق بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ يېسە، بۇۋاسىر كېسىلىكە مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى باپۇنە گۈلىنى تەڭ مىقداردىكى شېكەر بىلەن بىلە قوشۇپ سوقۇپ، تالقان تەبىيارلاپ ھەر كۈنى ئەتكەندە 10 گرامدىن يەپ بەرسە، بۇۋاسىر قېنىنى توختاتقاي. ئەگەر كىشى ئاس دەرىخنىڭ يوپۇرمىقىنى ئېزىپ يەرلىك تۇرۇنغا تائىسا، بۇۋاسىر تۈگۈنچىلىرىنى يوق قىلغاي. ئاچچىق بادام مېغىزىنى سوقۇپ، بىنەپشە يېغى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ چاپسا ياخشى مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى سەۋىسەن يېغى بىلەن يەرلىك تۇرۇننى ياغلاپ بەرسە ھەم سەۋىسەن يىلتىزىنى ئېزىپ بۇۋاسىر تۈگۈنچىلىرىگە سەپسە ياكى تائىسا مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى بەسباسىنى قاينىتىپ سۈيىنى ئىچسە ياكى ئۇنىڭ سۈيى بىلەن ھۆقىنە قىلسا، يەللەك بۇۋاسىرغا مەنپەئەت قىلغاي. قارا كالىنىڭ سۈتىنى ئارپا ئۇنى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ سۇس ئوتتا پىشۇر-غاندىن كېيىن يەرلىك تۇرۇنغا چاپسا، ئاغرىقىنى پەسەيتىكەي. يالپۇزنى سۇدا ئېزىپ تاڭسىمۇ ياخشى مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر بۇۋاسىر قانىغان بولسا، كۈندۈرنى سوقۇپ تالقانلاپ يېسە قانى توختاتقاي. ئاچچىق ئانار پوستىنى قاينىتىپ ئىچسە ھەم تىرىپ-

لەرىنى زىمات قىلسا، مەقئەت بۇۋاسىرغا مەنپەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى ئەپسەنتىنى چىلاپ سۈيىنى ئىچسە ياكى ئەپسىز-
تىنى ئېزىپ تاڭسا ئارام بەرگەي. 10 گرام قورۇلغان كۈنجۈتنى
ئېزىپ، مەسکە يېغى بىلەن بىللە ئۆچ كۈنگىچە يېپ بەرگەي. تۇرۇپ
ئۇرۇقىنى يۇمىشاق ئېزىپ سركە بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ تاڭغاي.

ئەگەر كىشى ئۆزۈم ياغىچى بىلەن قەغەزنى كۆيدۈرۈپ، توخۇ
تۇخۇمنىڭ سېرىقى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ يەرلىك ئورۇنغا چاپسا،
بۇۋاسىر كېسىلىكە ياخشى مەنپەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى ئانار پوستىنى قايىتىپ سۈيىدە ئولتۇرسا، مەقئەت
بۇۋاسىرغا مەنپەت قىلغاي ھەم مەقئەت ياللۇغىنىڭ ئالدىنى ئالغاي.

ئەگەر كىشى قىچا، بالادۇر، بابۇنە، ئىكلىلىك، ئاق لەيلىكۈل،
زىغىر ئۇرۇقى ھەر بىرى 10 گرامدىن، ئەپپۈن، زەپەر 3 گرامدىن،
مۇقەل 7 گرامدىن، بۇ دورىلارنىڭ ھەممىسىنى سوقۇپ، توخۇ تۇخۇم
نىڭ سېرىقى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ تاڭسا، بۇۋاسىر ئاغرىقىنى پەسىتىكەي
ئەگەر كىشى ئوغلاقنىڭ پاچىقىنى پىشۇرۇپ يېسە، بۇۋاسىر
قىنىنى توختاتقاي. ئوغلاق گۆشىنى مۇناسىپ تېتىقۇلار ياكى باشقۇ
خۇش پۇراق دورا-دەرمەكلەر بىلەن پىشۇرۇپ شورپىسى بىلەن بىللە
ئىستېمال قىلسا، بۇۋاسىر كېسىلىكە ياخشى مەنپەت قىلغاي.

غىزاسىغا نوقۇت سۈيى، چالا پىشۇرۇلغان توخۇم، توخۇ گۆشى
ۋە ئۇنىڭ شورپىسى قاتارلىقلارنى يېكەي. ماش، چەلەڭ، پىدىكەن،
ئاچىق ئانار، پىياز، سۇماق، كالا گۆشى، تۆكە گۆشى قاتارلىقلاردىن
پەرھىز قىلغاي.

ئەگەر كىشى بۇۋاسىر بولۇپ قالسا، ماش بىلەن كۈرۈچنى يارما
قىلىپ پىشۇرۇپ، قوي يېغى ۋە سېرىقماي بىلەن بىللە يېسە مەنپەت
قىلۇر.

ئەگەر كىشى دۇسۇتن مۇۋاپق مىقداردا ئېلىپ، كۈل يېغى
بىلەن مەلەم تەيىارلاپ تاشقى بۇۋاسىرغا زىمات قىلسا، بۇۋاسىرنى
يوق قىلۇر ياكى كۆك ماشنى سوقۇپ، تۇخۇم ئىقى بىلەن ئارىلاشتۇ-
رۇپ زىمات قىلغاي.

ئەگەر كىمكى كۈدە ئۇرۇقى، زىغىر، مۇقەلنى مۇۋاپق مىقداردا
ئېلىپ سوقۇپ، كالا يېغىدا ياغلاپ مەقئەتكە زىمات قىلسا مەنپەت
قىلۇر. مۇقەلنى زىغىر يېغىغا ئارىلاشتۇرۇپ ئاندىن كۈندە بىلەن بىللە
يۇمىشاق سوقۇپ مەقئەتكە چاپسا بۇۋاسىرغا مەنپەت قىلۇر.

تۈچەي قۇرت كىسىلىنىڭ ئىلاجى

ئەگەر تۈچەيدە قۇرت بولسا، سىياداننى سوقۇپ تالقان قىلىپ
ئىستېمال قىلغاي ياكى سىياداننى ئاچىقتاۋۇز سۈيىدە ئېزىپ كىندىك
ساهەسگە تائىغاي.

ئەگەر كىشى سۈزاب يوپۇرمىقىنى زەيتۇن يېغىدا پىشۇرۇپ
ئىستېمال قىلسا، تۈچەيدىكى قۇرتلارنى ئۆلتۈرەر. سۈزاب يوپۇرمىقىنى
قاينىتىپ سۈيىكە ھەسەل قوشۇپ ئىستېمال قىلسىمۇ مەنپەتى بولۇر،
ئەگەر تۈچەيدە قۇرت بولسا، قىچىنى سوقۇپ تالقان تەيىارلاپ،

سوغۇق سۇ بىلەن بىللە ئىستېمال قىلغاي. قىزىل نوقۇتنى بىر كېچە-كۈندۈز ئۇتكۇر سىركىگە چىلاپ قويۇپ، قورساق تازا ئاچ ۋاقتىدا يەپ بەرسە، قاپاق ئۇرۇقسىمان مەددە قۇرتلىرىنى ئۆلتۈرەر. ئەگەر كىشى ئەپسەنتىنى زەيتۇن يېغىدا پىشۇرۇپ مەقئەتكە ھەمەلچە قىلسا، كىچىك قۇرتلارنى ئۆلتۈرۈپ چىقىرىش تەسىرىنى بېرەر. باقلەنى تالقانلاپ يېسە، مەددە قۇرتلارنى ھېيدەپ چىقىرىشتا ئۇنۇمى ياخشى بولغاي.

ئەگەر كىشى تاغ پىننسىنى ئېزىپ ھەسەل بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ يېسە، ئۇچەيدىكى مەددە قۇرتلارنى يوقاتقاي ياكى يالپۇزنى تالقانلاپ تۈز ۋە ھەسەل بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ ئىستېمال قىلغاي.

ئەگەر كىشى يائاق مېغىزى بىلەن تاتلىق بادام مېغىزىنى داۋام-لىق يەپ بەرسە، ئۇچەي قۇرت كېسىلىكە مەنپەت قىلۇر. شاتۇت دەرىخنىڭ پۇستى بىلەن ئاچچىق ئانار دەرىخنىڭ پۇستىنى سۇدا قاينىتىپ ئىچسە، ئۇچەيدىكى ھەر خىل قۇرتلارنى يوقاتقاي.

ئەگەر كىشى قىنبىلىنى 15 گرام كۈلقەنەت ياكى باشقا مۇناسىپ دورىلار بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ ئىستېمال قىلسا ياخشى مەنپەت قىلغاي. سوئىتەر بىلەن ياۋا پىننسىنى سقىپ ھەسەل بىلەن بىللە ئىستېمال قىلسىمۇ، ئۇچەي قۇرت كېسىلىكە ئۇنۇمى ياخشى بولۇر.

ئەگەر كىشى شاپتۇل دەرىخنىڭ يېڭى، پاكىز يوپۇرمىقى بىلەن يۇمشاق شاخلىرىنى سوقۇپ ئېزىپ كىندىك ساھەسىگە تاڭسا ياكى ئۇنىڭ سۈيىنى چىقىرىپ ئىچسە، ئۇچەيدىكى قاپاق ئۇرۇقسىمان مەددە قۇرتىنى ئۆلتۈرۈپ چوشۇرگەي.

ئەگەر كىشى سو قمونىيا بىلەن تۈربۈتنى تالقانلاپ، ھەر كۈنى ناشتىدا سۈت بىلەن بىللە ئىستېمال قىلىپ بەرسە، ئۇچەيدىكى چۈڭ-كىچىك قۇرتلارنى ئۆلتۈرۈپ، سىرتقا ھەيدەپ چىقارغاي. سېمىز ئۇتنىڭ شىرىسىنى چىقىرىپ ئىچىپ بەرسىمۇ قۇرت ئۆلتۈرۈش ۋە سىرتقا ھەيدەپ چىقىرىش تەسلىنى بەرگەي. خام (پىشىغان) پىيازنى ھەر كۈنى ناشتىدا يەپ بەرسىمۇ شۇ خىل تەسلىنى بەرگەي.

قەۋزىيەتنىلىق ئىلاجى

ئەگەر كىشى شېكەر قومۇشىنى ئىستېمال قىلىپ بەرسە، يەڭىكل قەۋزىيەتنى يوقاتقاي. ئاق شېكەر، قىزىل شېكەرمۇ قەۋزىيەتكە ياخشى مەنپىھەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى چامغۇرنى بوش قاينىتىپ سۈزۈپ ئىچسە، تەرەتنى يۇمشىتىپ، قەۋزىيەتكە مەنپىھەت قىلغاي، پالەكى قاينىتىپ ئىستېمال قىلسىمۇ تەرەتنى يۇمشاتقاي.

سامساقنى ھەسەل بىلەن بىللە يەپ بەرسە، ئۇچەيدە چاپلىشىپ قالغان بەلغەمنى ھەيدەپ چىقىرىپ، قەۋزىيەتنى ئاچقاي.

ئەگەر كىشى شۇمشىنى قاينىتىپ ھەسەل قوشۇپ ئىستېمال قىلسا، ئۇچەيدىكى بۇزۇلغان، چىرىگەن ماددىلارنى تازىلىغا، زىغىرنى سوقۇپ خاس سۇ بىلەن ئىستېمال قىلسىمۇ تەرەتنى يۇمشاتقاي.

ئەگەر كىشى قەۋزىيەت بولۇپ قالسا، ياخشى پىشقان ئۇزۇم ۋە

تاتلىق شاپتاۇلنى ئىستېمال قىلىپ تەرەتنى يۇمىشاتقاي. تاتلىق بادام مېغىزىنى قارا شبىكەر ياكى هەسەل بىلەن بىللە يېسە، تەرەتنى يۇمىشىتىش تەسىرىنى بەرگەي. يائىاق مېغىزىنى هەسەل بىلەن بىللە ئىستېمال قىلىسىمۇ تەرەتنى يۇمىشاتقاي. ئەگەر كىشى ياخشى پىشقاڭ ئەنجۇردىن 5~6 دانىنلا يۇيۇپ يېسە ياكى قوي سوتىنى تۈز بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ ئۇچىپ بەرسە قەۋزىيەتكە مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى كالا سوتى، ئۆچكە سوتىنى ۋە قايماقنى كۆپ ئىستېمال قىلىپ بەرسىمۇ، تەرەتنى يۇمىشىتىپ، قەۋزىيەتكە مەنپەئەت قىلغاي. جۆئىدىنى قايىنتىپ سۈيىنى ئۇچىپ بەرسە تەرەتنى يۇمىشاتقاي. ئەگەر ھىڭ ئۇرۇقىنى سوقۇپ، هەسەل بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ شامىچە تەبىيارلاپ مەقئەتكە كىركۈزىسى، تەرەتنى يۇمىشىتىش تەسىرىنى بەرگەي ياكى بۆرە ئەرمىنگە تۈز ۋە سۇزاپ يوپۇرمىقى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ شامىچە تەبىيارلاپ ئىشلەتسە ھەم پىننە بىلەن ھەسەلنى ئارىلاشتۇرۇپ شامىچە تەبىيارلاپ قىزىلچا سۈيى بىلەن ئىشلەتسە ياكى ھۆقىنە قىلسا، تەرەتنى يۇمىشىتىپ، قەۋزىيەتكە مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى سېرىق سەبرى بىلەن ھەبىى نىلنى سوقۇپ تالقان تەبىيارلاپ، بادام يېغى، بەليلە ۋە سوقمۇنیيا بىلەن بىللە ئىستېمال قىلسا، قەۋزىيەتكە ياخشى مەنپەئەت قىلۇر.

ئەگەر خىيار شەنبەر مېغىزىنى قايىناق سۇغا چىلاپ تەمنى چىقىرىپ ئۇچسە ياكى 10 دانە ئۆرۈك ۋە 10 گرام گۈلبىنەپشىنى دەملەپ ياكى قايىنتىپ ئۇچسە، قەۋزىيەتكە مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى قىزىلچا سۈيىكە 50 گرام تەرنىجىبىن قوشۇپ
ئېرىتىپ ئىچسە ياكى ئۇنىڭغا خىيار شەنبەر مېغىزىنى قوشۇپ بىللە
ئىستېمال قىلسا، قەۋزىيەتكە ياخشى مەنپەتەتى بولغا يەم تەرنى
يۇمشاتقاي. پىرسىياۋاشان بىلەن ھەشقىپپىچەكىنى قايىتىپ سۈيىنى
ئىچسىمۇ قەۋزىيەتكە مەنپەتەت قىلغاي.

ھېق تۇتۇشتىڭ ھىلاجى

ئەگەر ھېق تۇتۇش سوغۇق ئۇتۇشتىن بولغان بولسا، ئىزخىر
يىلتىزى، پىستىنىڭ ئىچكى پوستى 3 گرامدىن، تاغ پىننسى، مەستە-
كى، زەنجىۋىل 4 گرامدىن، بۇلارنى قايىتىپ 25 گرام ئاڭ ناۋات
قوشۇپ ئىچكەي.

ئەگەر كىشى 10 گرام ئاقلانغان چۈچۈكبۈيا يىلتىزى ۋە 5 گرام
چوکا ناۋاتنى ئارىلاشتۇرۇپ، سوقۇپ تالقانلاپ، ئىلمان سۇ بىلەن
كۈندە ئۈچ قېتىم يەپ بەرسە، ھېق تۇتۇشقا مەنپەتەت قىلغاي.
ئەگەر كىشى 5 گرام بىخ سۇس، 5 گرام بەدىيان، 3 گرام لაچىندا-
نە، 5 گرام قۇرۇق زۇپا قاتارلىقلارنى قايىتىپ، سۈزۈپ ئېلىپ، ئۇنى
35ml سىركەنچىۋىل بىلەن بىللە قوشۇپ ئىچسە، ھېق تۇتۇشقا
مەنپەتەت قىلغاي.

ئەگەر ھېق تۇتۇپ قالسا، 5 گرام لاچىندانىنىڭ پوستىنى قايىن-
تىپ سۈيىنى ئىچكەي. شاپتۇل قېقىنى تالقانلاپ 60 گرامدىن يەپ

بەرگەي. 5گرام سیاداننى سوقۇپ ئېزىپ، قايىماق بىلەن بىللە يەپ بەرگەي. تىلىنى ۋە چىشىنىڭ ئاستى تەرىپىنى بېسىپ بەرگەي. ئەگەر كىشى يېرىم گرام قورۇلغان ئاق زەنكارنى قارا شېكەرگە يۈقتۈرۈپ يەپ بەرسە، ھېق تۇتۇشقا شىپا بولۇر. زىغىر يوپۇرمىقىنىڭ سۈيىنى چىقىرىپ ئۇنىڭدىن بىر-ئىككى تامىچە بۇرۇنغا تېمىتسىمۇ ھېق تۇتۇشقا مەنپەتى بولۇر.

ئەگەر كىشى 15گرام ئۇد قىمارنى كۆيىدۈرۈپ، چەككىلەنگەن ھەسەل بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ ھەر كۈنى 4~3 قىتىم يالاپ بەرسە، ھېق تۇتۇشنى توختاتقاي.

ئەگەر كىشى بادرهنجى بۇيا يوپۇرمىقىنى قايىنتىپ سۈيىدىن 25ml ئەتراپىدا ئىچىپ بەرسە ھېق تۇتۇشنى توختاتقاي. ئەگەر كىشى 10گرام ئىسپىغۇلنىڭ لوئابىنى چىقىرىپ، ئۇنىڭغا 10گرام تاتلىق بادام يېغى قوشۇپ بىللە ئىستېمال قىلسا ھەم 10 گرام بىنەپشە يېغىنى يالغۇز ھالەتتە ئىستېمال قىلسىمۇ مەنپەتى بولۇر.

ئەگەر كىشى ئارپا ئېشىغا 10گرام ئاچچىق ئانار سۈيى ياكى تاتلىق ئانار سۈيى قوشۇپ ئىچسە ھەم ئانار سۈيىنى ئاز-ئازدىن ئىچىپ بەرسە ھېق تۇتۇشقا مەنپەتى بولۇر. شۇنىڭدەك 10گرام دارچىنىنى 3گرام مەستىكى بىلەن بىللە قايىنتىپ، ئۇنىڭ سۈيىنى ئىچىپ بەرگەي.

ئەگەر كىشى قۇندۇز قەھرىنى سىركىگە ئارىلاشتۇرۇپ ئىستېمال قىلسا، سوغۇقلۇق ۋە قويۇق خىلىتتىن بولغان ھېق تۇتۇشقا مەنپەتى بولۇر. 10 گرام مەرزەنجۇشنى سۇفۇپ قىلىپ، زىزە بىلەن قوشۇپ يەپ بەرسىمۇ شىپا تاپۇر.

ئەگەر ھېق تۇتۇپ قالسا، يەسمىن قىيامىدىن 30 گرامنى يالغۇز
ھالەتتە ئىستېمال قىلسا ياكى بىر گرام مومىيانى 10 گرام كەرەپشە
ئۇرۇقى بىلەن بىللە قاينىتىپ ئىچسە، ھېق تۇتۇشقا مەنپەئەت قىلۇر.
ئەگەر كىمde ھېق تۇتۇش ئەھۋالى بولسا، قىزىلگۈل، ئاق
سەندەل، بەدیان قاتارلىقلارنى قاينىتىپ شېكەر ئارىلاشتۇرۇپ ئىسىق
ھالەتتە ئىچسە شىپا تاپۇر.

ئەگەر كىشىدە ھېق تۇتۇش ئەھۋالى بولسا، قاقىلە، بەدیان،
ئۇغرىتىكەن قاتارلىق دورىلارنى ئېلىپ دەملەپ ئىچسە شىپا تاپقاي.

ئاواز پوتۇپ قىلىشنىڭلىق ئىلاجى

ئەگەر كىشى سەمغى ئەرەبى، كەترا ياكى رۇبىسۇسىنى ئېغىزغا
سېلىپ شۇمۇپ بەرسە، زۇكام، نەزلە سەۋەبىدىن بولغان ئاواز پوتۇشكە
مەنپەئەت قىلغايى. 10 گرام نىشاشتە ياكى 6 گرام سەمغى ئەرەبىنى
500 گرام سۇدا قاينىتىپ، سۈيىدە غار-غار قىلسىمۇ مەنپەئەتى بولۇر.
ئەگەر ئاواز پوتۇش نەزلە ۋە ئىسىق سەۋەبىتىن بولغان بولسا،
ئىككى دانە خەشخاش پوستى، يەتتە دانە چىلان، 10 گرام ئوسۇڭ
ئۇرۇقى، 12 گرام سېمىز ئوت ئۇرۇقى، 12 گرام ئەدەس قاتارلىق دورىلا-
رىنى يېرىم كىلوگرام سۇدا قاينىتىپ، ئۇنىڭغا 6 گرام سەمغى ئەرەبى
ۋە 6 گرام نىشاشتە قوشۇپ ئېرىتىپ، سۈيىدە ئېغىزنى غار-غار قىلغايى
ھەم 5 گرام بېھى ئۇرۇقى، يەتتە دانە سەرپىستانىنى قاينىتىپ سۈزۈپ،
5 گرام ئاۋۇز ئۇرۇقى مېغىزنىڭ شىرىسى ۋە 25 گرام ئاق ناۋات قوشۇپ

ئىچكەي. شۇنىڭدەك كەچتە ئۇخلاشنىڭ ئالدىدا 15 گرام لوئۇقى سەرپستان ياكى 10 گرام دىياقوزا شەربىتى ئىچكەي ياكى ھەبى نەزلە يېڭى.

ئەگەر كىشى 10 دانه چىلاننى ئەرقى شوخلىدا قايىتىپ، بىندىپ- شە شەربىتى بىلەن قوشۇپ ئىچسە ھەم 5 گرام خەشخاشنىڭ شىرسى- كە شاتۇت شەربىتى ياكى چىلان شەربىتى قوشۇپ ئىچسە، زۇكام ۋە نەزلە سەۋەبىدىن بولغان ئاواز پوتۇشكە مەنپەئەت قىلغاي. ئەگەر ئاواز پوتۇش يۇتقۇنچاق مىزاجىنىڭ ئىسىقتىن بۇزۇلۇ- شىدىن بولغان بولسا، بېھى ئۇرۇقى ۋە ئىسپىغۇلىنى شۇمۇپ بەرگەي. 10 گرام تەرخەمەك ئۇرۇقىنىڭ شىرسىنى، 10 گرام سېمىز ئوت ئۇرۇقدى- نىڭ شىرسىنى ياكى 10 گرام تاتلىق قاپاق ئۇرۇقى مېغىزنىڭ شىرسىنى 100 مىللەلىتىر ئەرقى شوخلىدا چىقىرىپ، نېلۇپەر شەربىتى بىلەن ئازراق سۇ قوشۇپ ئىچكەي.

ئەگەر كىشى بېھى ئۇرۇقىنىڭ لوتاپى ئۇرۇقىنىڭ لوتاپىغا بىندىپە شەربىتى قوشۇپ ئىچسە ياكى بولمسا 120 گرام ئارپا ئېشى ياكى ئارپا سۈيى ياكى 120 گرام تاۋۇز سۈيىكە 20 گرام تەرەنجبىن ياكى 20 گرام قىزىل شېكەر قوشۇپ ئىچسە، يۇتقۇنچاق مىزاجىنىڭ ئىسىقتىن بۇزۇلۇشىدىن بولغان ئاواز پوتۇشكە مەنپەئەت قىلغاي. ئۆچكىنىڭ يېڭى سۇتنى ئىچسىمۇ مەنپەئەت قىلغاي.

ئەگەر كىشى 8 گرام ھەمىشىباھار، 5 گرام بېھى ئۇرۇقى، 10 گرام قىزىلکۈل، يەتتە دانه چىلان قاتارلىقلارنى سۇدا قايىتىپ سۈيىدە ئېغىزىنى غار-غار قىلسا ھەم تاتلىق قاپاق ئۇرۇقى مېغىزنىڭ شىرسى، تەرخەمەك ئۇرۇقىنىڭ شىرسى، سېمىز ئوت ئۇرۇقىنىڭ شىرسىنى ئەرقى گاۋىزباندا چىقىرىپ، نېلۇپەر شەربىتى بىلەن قوشۇپ ئىچسە،

يۇتقۇنچاق مىزاجىنىڭ ئىسىقتنى بۇزۇلۇشىدىن بولغان ئاواز پۇتۇشكە مەنپەت قىلغاي.

ئەگەر ئاواز پۇتۇش يۇتقۇنچاق مىزاجىنىڭ سوغۇقتىن بۇزۇلۇشىدىن بولسان، ئۇرۇكىنى ئېغىزغا سېلىپ ئۇنىڭ شىرىسىنى شۇمۇپ بەركەي. دارچىن ياكى قەلمىپۇرنى ئېغىزغا سېلىپ چاينىغاي. 10 گرام ئاقلانغان بىخ سۇس ياكى پىرسىياۋشاننى 100 گرام ئەرقى كاۋىزبىاندا قاينىتىپ، 25 گرام ئاڭ ناۋات قوشۇپ ئىچكەي. 10 گرام قىچىنى ئېزىپ، سۇدا قاينىتىپ ئېلىپ غار-غار قىلغاي.

ئەگەر كىشى قىچا، سېرىقچىچەك، شۇمشا ئۇرۇقى، پىننە، ئاقىر قەرها قاتارلىقلاردىن 5 گرامدىن ئېلىپ ھەممىسىنى بىر كيلوگرام سۇدا قاينىتىپ، بىر قانچە قېتىم ئېغىزنى غار-غار قىلسا ھەم ئاقلانغان بىخ سۇس، كاۋىزبىان، پىرسىياۋشان، بەدىيان ھەر بىرى 5 گرامدىن، ئەنجۇر ئۈچ دانە، ئۇرۇقسىز ئۇزۇمىدىن بىمش دانە ئېلىپ، ھەممىسىنى 750ml سۇدا قاينىتىپ يېرىمى قالغاندا سۈزۈپ ئېلىپ، 15 گرام ئاڭ ناۋات قوشۇپ ئىسىقراق ھالىتتە ئىچسە، يۇتقۇنچاق مىزاجىنىڭ سوغۇقتىن بۇزۇلۇشىدىن بولغان ئاواز پۇتۇشكە مەنپەت قىلغاي.

ئەگەر ئاواز پۇتۇپ قىلىش يۇتقۇنچاق مىزاجىنىڭ ھۆللۈكتىن بۇزۇلۇشىدىن بولغان بولسا، خولىنجان ياكى ئەنجۇرنى ئېغىزغا سېلىپ چايناب بەركەي. بەدىيان يىلتىزى، پىرسىياۋشان ياكى سېرىقچىچەك ئۇرۇقىنى 10 گرامدىن ئېلىپ يېرىم كيلوگرام سۇدا قاينىتىپ، ھەسەل قوشۇپ غار-غار قىلغاي. سىياداننى ئېزىپ ھەسەل بىلەن قوشۇپ يېگەي. ئاقلانغان بىخ سۇس، بەدىيان، بەدىيان يىلتىزى قاتارلىقلارنى 10 گرامدىن ئېلىپ، يېرىم كيلوگرام سۇدا قاينىتىپ سۈزۈپ، ھەسەل قوشۇپ ئىسىقراق ھالدا غار-غار قىلغاي. غىزاسىغا

ماش چۈشكەن توخۇ گۆشى شورپىسى، كەكلىك ياكى پاختەك گۆشى شورپىسى، تۆخۇم سېرىقى قاتارلىقلار بېرىلگەي.
ئەگەر ئاۋاز پۇتۇش يۇتقۇنچاق مىزاجىنىڭ قۇرۇقلۇقتىن بۇزۇلۇ-
شىدىن بولغان بولسا، 15 گرام تاتلىق بادام يېغىدىن يېرىم كىلوگرام
ئېلىپ، يېڭى تۆچكە سوتى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ غار-غار قىلغاي.
مۇۋاپىق مىقداردىكى بىنەپشە يېغى، نېلۇپەر يېغىنى ئىسپىغۇل لوئابى
بىلەن قوشۇپ غار-غار قىلغاي. بېھى تۇرۇقىنىڭ لوئابى، ئىسپىغۇل
لوئابى، تاتلىق قاپاق تۇرۇقى مېغىزى شىرسى، تاتلىق بادام مېغىزىنىڭ
شىرسى قاتارلىقلارغا بىنەپشە يېغى ياكى نېلۇپەر يېغى قوشۇپ،
ئۇنىڭدا غار-غار قىلىپ بەرگەي.

غىزاسىغا ئارپا ئىشى، قاييماق، سوتته قايىناتقان گۈرۈچ، تاتلىق
قېتىق يەنى زەرداب سۈيى ئېلىۋېتىلگەن قېتىق، قاييماق، بادام مېغىزى،
بادام قېقى سېلىنغان هالۋا تەييارلاپ بېرىلگەي. قۇرۇق ئىسىق
غىزالاردىن پەرهىز قىلغۇزۇلغاي.

ئەگەر ئاۋاز پۇتۇش يۇقىرى ئاۋازدا ۋارقىراش سەۋەبىدىن كېلىپ
چىققان بولسا، قېتىق ئىستېمال قىلغاي. تاتلىق قاپاق تۇرۇقى مېغىزد-
نىڭ شىرسى، تاۋۇز تۇرۇقى مېغىزىنىڭ شىرسى، قوغۇن تۇرۇقى
مېغىزىنىڭ شىرسى، خەشخاش تۇرۇقىنىڭ شىرسى، بادام مېغىزى
شىرسى قاتارلىقلارنى مۇۋاپىق مىقداردىكى ئەرقى شوخلىدا چىقىرىپ،
بىنەپشە شەربىتى قوشۇپ ئىچكەي.

ئەگەر كىشىنىڭ ئاۋازى پۇتۇپ قالسا، تۇرۇپ سۈيىدە ئېغىزنى
غار-غار قىلىپ بەرسە ئاۋازى ئېچىلغاي ياكى ھەمىشىباھار تۇرۇقى ۋە
بېھى تۇرۇقىنى قايىتىپ ئېغىزنى غار-غار قىلىپ بەرگەي.

ئۇشقا ئەندىمىرى يەللىكىن ئېرىشكەنلىق ئەندىمىرى

مەسىھۇر مۇھەممەد ئىپلىكىم نۇر مۇھەممەت حاجى

مەسىھۇر كوردىكتۈرى: رەھىھان نۇر

ئۇشقا ئەندىمىرى يەللىكىن ئېرىشكەنلىق ئەندىمىرى
مەسىھۇر مۇھەممەد ئىپلىكىم نۇر مۇھەممەت حاجى
ئۇشقا ئەندىمىرى يەللىكىن ئېرىشكەنلىق ئەندىمىرى
مەسىھۇر مۇھەممەد ئىپلىكىم نۇر مۇھەممەت حاجى
ئۇشقا ئەندىمىرى يەللىكىن ئېرىشكەنلىق ئەندىمىرى
مەسىھۇر مۇھەممەد ئىپلىكىم نۇر مۇھەممەت حاجى
ئۇشقا ئەندىمىرى يەللىكىن ئېرىشكەنلىق ئەندىمىرى
مەسىھۇر مۇھەممەد ئىپلىكىم نۇر مۇھەممەت حاجى
ئۇشقا ئەندىمىرى يەللىكىن ئېرىشكەنلىق ئەندىمىرى
مەسىھۇر مۇھەممەد ئىپلىكىم نۇر مۇھەممەت حاجى

ئۇشقا ئەندىمىرى يەللىكىن ئېرىشكەنلىق ئەندىمىرى
مەسىھۇر مۇھەممەد ئىپلىكىم نۇر مۇھەممەت حاجى

ئۇيغۇر تېباعتى زېتسېپلىرىدىن مەراسلار (6)

نەشرگە تەبىارلىغۇچى: ئەكىپرەمۇھەممەت

شىنجاڭ خەلق سەھىيە نەشرىياتى نەشر قىلدى

(ئۇرۇمچى بۇلاقېشى كۆچىسى 66 - قورۇ، پۇچتا نومۇرى 830001)

شىنجاڭ چارۋىچىلىق باسما زاۋۇتىدا بېسىلىدى

شىنجاڭ شىنخۇا كتابخانىسى تارقاتى

1092 × 787 مىللەمبىتر، 32 فورمات، 3 باسما تاۋاڭ

2004 - يىل 5 - ئىي 1 - نەشرى، 1 - قىتىم بېسىلىشى

تىرىازى: 1 — 5000

ISBN7—5372—3753—0

نومۇمىي باھاسى: 14.40 يۈەن

